

سازمان صنایع کوچک
و شهرکهای صنعتی ایران

مطالعات امکان سنجی مقدماتی طرح تولید لوله و اتصالات پلی اتیلن

تهییه کننده:

شرکت گسترش صنایع پائین دستی پتروشیمی

تاریخ تهیه:
۱۳۸۶ ماه تیر

خلاصه طرح

نام محصول	لوله و اتصالات پلی اتیلن
ظرفیت پیشنهادی طرح	۲۰۰۰ تن در سال
موارد کاربرد	آبرسانی و آبیاری، انتقال فاضلاب و پساب، انتقال گاز
مواد اولیه مصرفی عمده	پلی اتیلن سنگین گرید لوله (HDPE)، کربن بلاک
کمبود محصول (سال ۱۳۹۰)	۱۳۵۹۱۴ تن
اشتعال زایی (نفر)	۲۷
زمین مورد نیاز (m²)	۴۰۰۰
زیربنا	اداری (m²) ۲۰۰
	تولیدی (m²) ۶۰۰
	تاسیسات (m²) ۱۰۰
	انبار (m²) ۸۰۰
میزان مصرف سالانه مواد اولیه اصلی	پلی اتیلن سنگین : ۲۱۰۰ تن کربن بلاک : ۵۵ تن
میزان مصرف سالانه یوتیلیتی	آب (m³) ۴۰۰
	برق (kW) ۲۴۰
	گاز (m³) ۲۰۰۰
سرمایه گذاری ثابت طرح	ارزی (یورو) -
	ریالی (میلیون ریال) ۷۷۵۱
	مجموع (میلیون ریال) ۷۷۵۱
محل پیشنهادی اجرای طرح	لرستان، ایلام، چهارمحال بختیاری، کهگیلویه و بویر احمد، کردستان ، کرمانشاه

فهرست مطالب

عنوان	صفحة
۱- معرفی محصول	۳
۱-۱- نام و کد محصول	۴
۱-۲- شماره تعریف گمرکی	۵
۱-۳- شرایط واردات	۵
۱-۴- بررسی و ارائه استاندارد ملی یا بین المللی	۶
۱-۵- بررسی و ارائه اطلاعات لازم در زمینه قیمت تولید داخلی و جهانی محصول	۹
۱-۶- موارد مصرف و کاربرد	۱۵
۱-۷- بررسی کالاهای جایگزین و تجزیه و تحلیل اثرات آن بر مصرف محصول	۱۷
۱-۸- اهمیت استراتژیکی کالا در دنیای امروز	۱۹
۱-۹- کشورهای عمدۀ تولید کننده و مصرف کننده محصول	۲۰
۱-۱۰- شرایط صادرات	۲۶
۲- وضعیت عرضه و تقاضا	۲۷
۲-۱- بررسی ظرفیت بهره برداری و روند تولید از آغاز برنامه سوم تاکنون و محل واحد ها و تعداد آنها و سطح تکنولوژی واحد های موجود، ظرفیت اسمی، عملی، علل عدم بهره برداری کامل از ظرفیتها، نام کشورها و شرکت های سازنده ماشین آلات مورد استفاده در تولید محصول	۲۸
۲-۲- بررسی وضعیت طرحهای جدید و طرحهای توسعه در دست اجرا (از نظر تعداد، ظرفیت، محل اجرا، میزان پیشرفت فیزیکی و سطح تکنولوژی آنها و سرمایه گذاری انجام شده اعم از ارزی و ریالی و مابقی مورد نیاز)	۳۱
۲-۳- بررسی روند واردات محصول از آغاز برنامه سوم تا نیمه اول سال ۸۵ (چقدر از کجا)	۳۵
۲-۴- بررسی روند مصرف از آغاز برنامه	۳۵

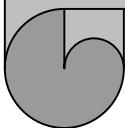
فهرست مطالب

عنوان	صفحه
۵-۲- بررسی روند صادرات محصول از آغاز برنامه سوم تا نیمه اول سال ۸۵ و امکان توسعه آن(چقدر به کجا صادر شده است)	۳۷
۶-۲- بررسی نیاز به محصول با اولویت صادرات تا پایان برنامه چهارم	۳۷
۳- بررسی اجمالی تکنولوژی و روش های تولید و عرضه محصول در کشور و مقایسه آن با دیگر کشورها.	۳۸
۴- بررسی و تعیین حداقل ظرفیت اقتصادی و شرایط عملکرد واحد و برآورد حجم سرمایه گذاری ثابت به تفکیک ریالی و ارزی(با استفاده از اطلاعات واحد های موجود، در دست اجرا، و UNIDO و اینترنت و بانک های اطلاعاتی جهانی، شرکت های فروشنده تکنولوژی و تجهیزات و...)	۴۲
۵- میزان مواد اولیه عمده مورد نیاز سالانه و محل تامین آن از خارج یا داخل کشور قیمت ارزی و ریالی آن و بررسی تحولات اساسی در روند تامین اقلام عمده مورد نیاز در گذشته و آینده	۴۶
۶- پیشنهاد منطقه مناسب برای اجرای طرح	۴۶
۷- وضعیت تامین نیروی انسانی و تعداد اشتغال	۴۷
۸- بررسی و تعیین میزان تامین آب، برق، سوخت، امکانات مخابراتی و ارتباطی(راه- راه آهن- فرودگاه- بندر...) و چگونگی امکان تامین آنها در منطقه مناسب برای اجرای طرح	۴۷
۹- وضعیت حمایت های اقتصادی و بازرگانی	۴۸
۱۰- تجزیه و تحلیل و ارائه جمع بندی و پیشنهاد نهائی در مورد احداث واحد های جدید	۵۰
منابع و مراجع	۵۱

فصل اول

معرفی محصول

(لوله و اتصالات پلی اتیلن)

۱-۱-نام و کد آسیک محصول : [۱]

لوله پلی اتیلن از اولین لوله های پلاستیکی ساخت بشر پس از لوله های p.v.c (پلی وینیل کلراید) می باشد. اولین کارخانه لوله و اتصالات پلاستیکی در ایران کارخانه پلیکا کرج بوده که لوله و اتصالات پی وی سی را تولید نمود که به همین واسطه تمامی لوله های پلاستیکی در ایران به لوله پلیکا مشهور گردید.

شکل ۱-۱- لوله و اتصالات پلی اتیلن

محصول مورد بررسی در این طرح لوله و اتصالات پلی اتیلن که کد آیسیک ۳ آن ۲۵۲۰۱۲۲۲

می باشد.

[۲]-شماره تعرفه گمرکی [۲]

لوله و اتصالات پلی اتیلنی در کد تعرفه زیر طبقه بندی می شوند:

۳۹۱۷۲۱۰۰: لوله و شلنگ های سفت و سخت از پلیمر های اتیلن

طبق این تعرفه محصولاتی از پلی اتیلن که دارای مقطع عرضی خارجی غیر از شکل های مدور ، بیضی ، مستطیل (که درازای آن از ۱/۵ برابر پهنا بیشتر نباشد) یا کثیر الاضلاع منظم می باشد ، به عنوان لوله و شلنگ تلقی نشده بلکه به عنوان پروفیله محسوب می گردد.

[۳]-شرایط واردات:[۳]

همانطوریکه بیان شد واردات این محصول طبق تعرفه ۳۹۱۷۲۱۰۰ صورت می گیرد که طبق مقررات صادرات و واردات بازرگانی در سالهای اخیر شرایط واردات آن به صورت زیر بوده است.

جدول ۱-۱- شرایط واردات لوله و اتصالات پلی اتیلن

SUQ	سود بازرگانی	حقوق پایه	کد تعرفه	سال
Kg	۱۱	۴	۳۹۱۷۲۱۰۰	۱۳۸۳
Kg	۱۱	۴	۳۹۱۷۲۱۰۰	۱۳۸۴
Kg	۱۱	۴	۳۹۱۷۲۱۰۰	۱۳۸۵

۱-۴- بررسی و ارائه استاندارد ملی و بین المللی

لوله های پلی اتیلن دارای دو استاندارد ملی و جهانی می باشد. استاندارد ملی ویژگی های پلی اتیلن برای آبرسانی نخستین بار در سال ۱۳۵۲ تدوین و در کمیسیون فنی پلاستیک ایران برای اولین مرتبه مورد تجدید نظر قرار گرفت و در اسفند ماه ۱۳۵۶ تصویب و به عنوان استاندارد رسمی ایران در زمینه لوله های پلی اتیلن آبرسانی تعیین و مورد استفاده قرار گرفت. استاندارد مذکور مشخصات لوله های پلی اتیلن آبرسانی با وزن مخصوص کم، متوسط و زیاد را شرح می دهد.

از جمله مواردی که در استاندارد ملی ایران مورد توجه قرار گرفته و می بایستی هر نوع تولید لوله پلی اتیلن مشمول آن گردند، خصوصیات، طبقه بندي، رده بندي فشار لوله ها، نشانه گذاری و بسته بندي می باشد. همچنین از جمله مواردی دیگر مواد افزودنی به پلی اتیلن از جمله آنتی اکسیدان و دوده می باشد که ترکیبات وزنی آنها بایستی دقیقاً مشخص گردد. بر اساس این استاندارد مقدار درصد مواد ضد اکسیدان نباید از سه درصد وزنی ترکیب بیشتر باشد. همچنین همانطور که قبلاً گفته شد مقدار وزن دوده مصرفی حداقل $2/5$ درصد با $+0/5$ - درصد وزنی ترکیب باشد. دوده بکار رفته نیز بایستی دارای مشخصاتی خاص باشد که در کتابهای مربوط به استانداردهای لوله های پلی اتیلن آمده است. از نظر مواد اولیه مصرفی برای ساخت لوله نیز باید گفت که مواد مصرفی بایستی دارای وزن مخصوص های تعیین شده باشند . علاوه بر استاندارد مواد و آزمایشات مربوط به آنها ابعاد (قطر خارجی) لوله می بایستی متناسب با ضخامت جداره لوله باشد. ضخامت جداره نیز بر اساس فشار اسمی تعیین شده مربوط به هر اندازه در جداولی مشخص گردیده که تولید کننده لوله ملزم به رعایت آنها می باشد. مشخصات دیگر استاندارد لوله های پلی اتیلن که می بایستی مورد توجه قرار گیرد عبارتند از :

تغییرات طول لوله در اثر حرارت

چنانچه نمونه ای از لوله تحت آزمون تغییرات اثر درجه حرارت قرار گیرد تقلیل طول لوله پس از حرارت دادن نباید بیش از ۳ درصد اندازه اصلی نمونه آزمایش شده باشد .

فشار هیدرولستاتیکی قابل تحمل

یک قطعه از لوله که تحت آزمون فشار هیدرولستاتیکی قرار می گیرد می بایستی پس از یک ساعت تحت فشار مداوم و یکنواخت بتواند تنش لازم به شرح زیر را در شرایط ۲۰ درجه سانتیگراد تحمل نماید.

جدول ۱-۲- آزمون استاندارد فشار بر روی لوله های پلی اتیلن [۴]

ردیف	مواد	حداقل تنش بر حسب مگا پاسکال	درجه حرارت سانتیگراد	زمان تحت فشار ساعت
۱	لوله پلی اتیلن نرم با وزن مخصوص کم	۷	۲۰	۱
۲	لوله پلی اتیلن متوسط با وزن مخصوص متوسط	۸	۲۰	۱
۳	لوله پلی اتیلن با وزن مخصوص زیاد	۱۵	۲۰	۱

مقاومت کششی

بر اساس استاندارد تعیین شده مقدار استحکام کششی لوله پلی اتیلن نرم نبایستی کمتر از ۱۵، لوله های پلی اتیلن متوسط کمتر از ۱۸ و لوله های پلی اتیلن سخت نبایستی کمتر از ۲۱ مگا پاسکال باشد.

شکنندگی حاصل از تنش محیطی

مقدار تنش شکنندگی لوله های آبرسانی پلی اتیلن نبایستی کمتر از ۲/۸ مگا پاسکال باشد. علاوه بر آنچه که گفته شد در استاندارد ملی ایران شاخص های دیگری نیز برای ساخت لوله و اتصالات پلی اتیلن مدنظر بوده که شاخص ذوب ، فشار قابل تحمل در درجه حرارت بالا و بسته بندی و نشانه گذاری را می توان نام برد.

از نظر استاندارد جهانی باید گفت که متداول ترین استاندارد جهانی لوله و اتصالات پلی اتیلن، استاندارد ASTM می باشد که در آن بیش از ده مورد برای آزمایش و ارزیابی خصوصیات پلی اتیلن مصرفی در لوله و تعدادی پیشنهاد دیگر جهت اتصالات و نصب لوله های پلی اتیلن مبنای عمل قرار گرفته است. همچنین استانداردهای BSI و DIN نیز از جمله استانداردهای مهم و مورد استفاده جهانی

می باشد که هر کدام دارای شماره های مخصوص از نظر مواد اولیه و نوع آزمایشات بوده و برای صادرات لوله باقیستی مورد عمل قرار گیرد.

در حال حاضر شرکتهای داخلی بر اساس استاندارد ملی و استاندارد آلمان DIN 8074 محصولات خود را تولید می نمایند.

در ادامه شکل تعدادی از اتصالات پلی اتیلنی آورده شده است.

شکل ۱-۲- لوله و اتصالات پلی اتیلن

در جدول زیر مشخصات فنی محصولات شرکت لوله و اتصالات پلی اتیلن کشت شهریار آورده شده است.

جدول ۱-۳-مشخصات فنی محصولات شرکت لوله و اتصالات پلی اتیلن کرشت شهریار [۵]

DIAMETER	Atm ۲/۵ Pressure		Atm ۴ Pressure		۶ Atm Pressure		۱۰ Atm Pressure	
قطر خارجی (mm)	ضخامت (mm)	وزن هر متر	ضخامت (mm)	وزن هر متر	ضخامت	وزن هر متر	ضخامت (mm)	وزن هر متر
۱۶							۱.۸	۰.۰۹۱
۲۰							۱.۹	۰.۱۱۷
۲۵					۱.۸	۰.۱۵۰	۲.۳	۰.۱۷۱
۳۲					۱.۹	۰.۱۹۶	۳	۰.۲۷۹
۴۰			۱.۹	۰.۲۸۴	۲.۳	۰.۲۸۵	۳.۷	۰.۴۳۰
۵۰			۲	۰.۳۱۴	۲.۹	۰.۴۴۰	۴.۶	۰.۶۶۶
۶۳			۲.۵	۰.۴۹۴	۳.۶	۰.۶۸۸	۵.۸	۱.۰۵
۷۵	۲	۰.۴۷۸	۲.۹	۰.۶۷۵	۴.۳	۰.۹۷۶	۶.۹	۱.۴۸
۹۰	۲.۲	۰.۶۳۹	۳.۵	۰.۹۷۸	۵.۱	۱.۳۹	۸.۲	۲.۱۲
۱۱۰	۲.۷	۰.۹۴۱	۴.۳	۱.۴۶	۶.۳	۲.۰۸	۱۰	۳.۱۴
۱۲۵	۳.۱	۱.۲۳	۴.۹	۱.۸۸	۷.۱	۲.۶۶	۱۱.۴	۴.۰۸
۱۶۰	۳.۹	۱.۹۵	۶.۲	۳.۰۴	۹.۱	۴.۳۵	۱۴.۶	۶.۶۷
۲۰۰	۴.۹	۳.۰۵	۷.۷	۴.۶۹	۱۱.۴	۶.۷۹	۱۸.۲	۱۰.۴
۲۲۵	۵.۵	۳.۸۶	۸.۷	۵.۹۶	۱۲.۸	۸.۵۵	۲۰.۵	۱۳.۱
۲۵۰	۶.۱	۴.۷۶	۹.۷	۷.۳۷	۱۴.۲	۱۰.۶	۲۲.۸	۱۶.۲
۳۱۵	۷.۷	۷.۵۱	۱۲.۲	۱۱.۷	۱۷.۹	۱۶.۷	۲۸.۷	۲۵.۷
۳۵۵	۸.۷	۹.۵۴	۱۳.۷	۱۴.۷	۲۰.۱	۲۱.۲	۳۲.۳	۳۲.۶
۴۰۰	۹.۸	۱۲.۱	۱۵.۴	۱۸.۷	۲۲.۷	۲۶.۹	۳۶.۴	۴۱.۴

۱-۵-بررسی قیمت محصول

جهت بررسی قیمت محصول با چندین شرکت تولیدی لوله و اتصالات پلی اتیلن تماس حاصل

گردید که به عنوان نمونه در این قسمت لیست قیمت محصولات شرکت صنایع پلی اتیلن کرشت شهریار و شرکت تولیدی لوله و اتصالات پلی اتیلن سمنان آورده شده است.

لولہ و اتصالات پلی اتیلن

لیست قیمت لوله های پلی اتیلن		
پلوله های تولیدی :		
۲۰۰۰	۱۶×۱۰	۲۰۰
۲۱۰۰	۲۰×۱۰	۲۰۱
۲۷۰۰	۲۵×۰۶	۲۰۲
۳۱۰۰	۲۵×۱۰	۲۰۳
۳۶۰۰	۳۲×۰۶	۲۰۴
۴۰۰۰	۳۲×۱۰	۲۰۵
۵۲۰۰	۴۰×۰۶	۲۰۶
۷۸۰۰	۴۰×۱۰	۲۰۷
۵۷۰۰	۵۰×۰۴	۲۰۸
۸۰۰۰	۵۰×۰۶	۲۰۹
۱۲۰۰۰	۵۰×۱۰	۲۱۰
۹۰۰۰	۶۳×۰۴	۲۱۱
۱۲۳۰۰	۶۳×۰۶	۲۱۲
۱۹۰۰۰	۶۳×۱۰	۲۱۳
۱۲۲۰۰	۷۵×۰۴	۲۱۴
۱۸۰۰۰	۷۵×۰۶	۲۱۵
۲۶۰۰۰	۷۵×۱۰	۲۱۶
۱۷۸۰۰	۹۰×۰۴	۲۱۷
۲۷۰۰۰	۹۰×۰۶	۲۱۸
۳۸۰۰۰	۹۰×۱۰	۲۱۹
۴۶۰۰۰	۱۱۰×۰۴	۲۲۰
۳۷۰۰۰	۱۱۰×۰۶	۲۲۱
۵۶۰۰۰	۱۱۰×۱۰	۲۲۲
۴۴۰۰۰	۱۲۵×۰۴	۲۲۳
۴۹۰۰۰	۱۲۵×۰۶	۲۲۴
۷۶۰۰۰	۱۲۵×۱۰	۲۲۵
۵۵۰۰۰	۱۶۰×۰۴	۲۲۶
۸۰۰۰۰	۱۶۰×۰۶	۲۲۷
۱۲۳۰۰۰	۱۶۰×۱۰	۲۲۸
۹۰۳۰۰	۲۰۰×۰۴	۲۲۹
۱۳۶۰۰۰	۲۰۰×۰۶	۲۳۰
۲۰۵۰۰۰	۲۰۰×۱۰	۲۳۱
۱۶۰۰۰۰	۲۵۰×۰۴	۲۳۵
۲۱۰۰۰۰	۲۵۰×۰۶	۲۳۶
۳۴۰۰۰۰	۲۵۰×۱۰	۲۳۷

جدول ۱-۴- لیست قیمت لوله های پلی اتیلن شرکت لوله و اتصالات پلی اتیلن کرشت شهریار

لیست قیمت اتصالات فاضلابی سال ۱۳۸۶				
تیبدیل جوشی پلی اتیلن				
قیمت بر پارال	تعداد فر کارتن	سایز	کد کالا	
۲۸۵۰	۳۰۰	۶۳×۵۰	۳۰۰	
۳۵۰۰	۱۰۰	۷۵×۶۳	۳۰۱	
۴۵۰۰	۸۴	۹۰×۷۵	۳۰۲	
۵۵۰۰	۶۸	۱۱۰×۹۳	۳۰۳	
۶۵۰۰	۶۸	۱۱۰×۷۰	۳۰۴	
۶۶۰۰	۳۰	۱۱۰×۹۰	۳۰۵	
۱۸۰۰۰	۳۰	۱۷۰×۱۱۰	۳۰۶	
۱۹۰۰۰	۳۰	۱۶۰×۱۱۰	۳۰۷	
۱۹۰۰۰	۳۰	۱۶۰×۱۲۵	۳۰۸	
۵۰۰۰	۸۴	۹۰×۶۳	۳۰۹	

موقه لتووریلگ که بندی و (طرح میان)				
قیمت بر پارال	تعداد فر کارتن	سایز	کد کالا	
۱۴۵۰۰	۸۰	۵۰	۳۱۱	
۲۲۵۰۰	۷۰	۶۳	۳۱۲	
۲۵۰۰۰	۷۷	۷۵	۳۱۳	
۴۰۰۰۰	۱۲	۹۰	۳۱۴	
۴۵۰۰۰	۱۲	۱۱۰	۳۱۵	
۶۰۰۰۰	۱۲	۱۲۵	۳۱۶	
۸۸۰۰۰	۴	۱۶۰ xx	۳۱۷	
۵۰۰۰۰	۶	۱۱۰ xx	۳۱۸	

زانو جوشی - آذرجه				
قیمت بر پارال	تعداد فر کارتن	سایز	کد کالا	
۲۹۰۰	۱۰۰	۵۰×۹۰	۳۲۶	
۵۰۰۰	۵۰	۶۳×۹۰	۳۲۷	
۱۲۰۰۰	۶۰	۷۵×۹۰	۳۲۸	
۲۰۰۰۰	۱۴	۹۰×۹۰	۳۲۹	
۲۲۰۰۰	۱۴	۱۱۰×۹۰	۳۲۷	
۶۲۰۰۰	۲	۱۲۵×۹۰	۳۲۸	
۹۴۰۰۰		۱۶۰×۹۰	۳۲۹	

به قیمت‌های فسوق ۳٪ تجمیع عوارض و ۵٪ درصد اباره‌های و بسته بندی اضافه می‌شود.

آدرس: تهران میدان فاطمی خیابان شهید کمنام پلاک ۳۲ تلفن: ۰۲۶۷۸۴۸۶ - فاکس: ۰۲۶۷۸۴۸۶

جدول ۱-۵- لیست قیمت اتصالات فاضلابی شرکت لوله و اتصالات پلی اتیلن کرشت شهریار

((ششم ماه دوم سال ۱۳۸۵))

((لیست قیمت لوله های آبیاری))

ردیف	نام کالا	کد کالا	قیمت (ریال)	نوع بسته بندی	تعداد	شکل
۱	سری یاپلر	۱۶۰۰۴	۱۹۲۰	کیسه	۳۰۰	
۲	پایه یاپلر	۱۶۰۰۳	۷۷۰	کارتون	۲۰۰	
۳	نوری یاپلر	۱۶۰۰۵	۱۱۰	کیسه	۱۰۰	
۴	سر آبیاش ۹۰ درجه	۱۶۰۹۰	۵۸۰۰	کیسه	۲۵۰	
۵	سر آبیاش ۱۸۰ درجه	۱۶۱۸۰	۵۸۰۰	کیسه	۲۵۰	
۶	سر آبیاش ۳۶۰ درجه	۱۶۴۹۰	۵۸۰۰	کیسه	۲۵۰	
۷	سر آبیاش ۷۲۰ درجه	۱۶۳۴۰	۵۸۰۰	کیسه	۲۵۰	

جدول ۱-۶- لیست قیمت لوله های آبیاری شرکت تولیدی لوله و اتصالات پلی اتیلن سمنان

(شش ماه دوم سال ۱۳۸۵))

(لیست قیمت لوله های آبیاری))

ردیف	نام کالا	کد کالا	قیمت (ریال)	بسته بندی	تعداد	شکل
۱	دربیر داخل خط ۱۶A	۱۱۰۰۳	۳۴۰	کیسه	۱۲۵۰	
۲	دربیر داخل خط ۱۶B	۱۱۰۰۴	۳۴۰	کیسه	۱۲۵۰	
۳*	دربیر روی خط ۴ لیتر	۱۲۰۰۱	۱۶۵	کارتون	۱۳۰۰	
۴	دربیر روی خط ۴ لیتر irrigtec	۱۳۰۰۲	۸۷۰	کارتون	۵۰۰۰	
۵	دربیر روی خط ۸ لیتر با کنترل فشار irrigtec	۱۳۰۰۴	۸۲۰	کارتون	۵۰۰۰	
۶	دربیر روی خط ۱۵ لیتر irrigtec	۱۳۰۰۶	۱۰۰	کارتون	۵۰۰۰	
۷*	دربیر گلدانی	۱۴۰۰۱	۲۳۵	کیسه	۵۰۰۰	
۸	دربیر گلدانی	۱۴۰۰۷	۲۵۰	کیسه	۳۵۰۰	
۹	دربیر دکمه ای پانچی	۱۴۰۰۳	۲۷۵	کارتون	۷۵۰۰	
۱۰	دربیر دکمه ای رزوه ای	۱۴۰۰۳	۲۷۵	کارتون	۷۵۰۰	
۱۱	دربیر زینتونی	۱۴۰۰۹	۲۷۰	کیسه	۷۵۰۰	

جدول ۱-۷- لیست قیمت لوله های آبیاری شرکت تولیدی لوله و اتصالات پلی اتیلن سمنان

((شش ماه دوم سال ۱۳۸۵))

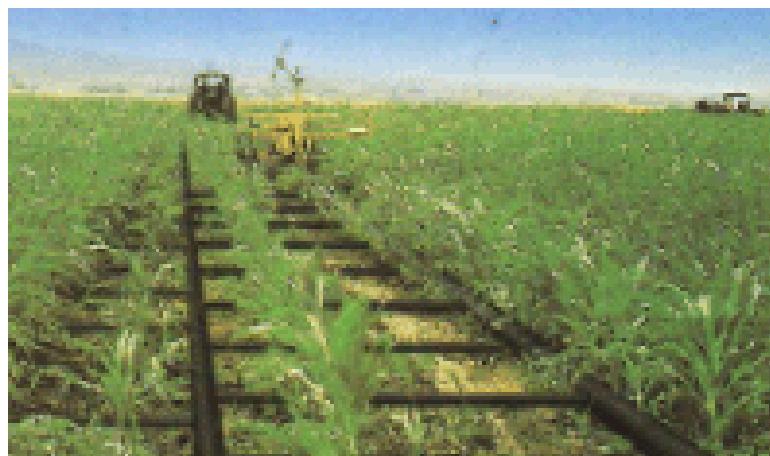
((لیست قیمت لوله های آبیاری))

ردیف	نام کالا	کد کالا	قیمت (ریال)	نوع بسته بندی	متراز
۱	لوله ۲۰ mm ۱/۲	۵۳۰۰۰	۱۸۴۰	کلاف	۳۰۰
۲	لوله ۱۶ mm ۱/۴	۵۱۶۰۰	۱۵۹۰	کلاف	۴۰۰
۳	لوله ۱۶ mm ۱/۳	۵۱۶۱۲۰	۱۳۹۰	کلاف	۵۰۰
۴	لوله ۱۶ اهر cm ۵۰ یکدریبر با خساخت ۱/۴	۵۱۶۰۵۰	۲۴۷۰	کلاف	۱۰۰
۵	لوله ۱۶ اهر cm ۷۵ یکدریبر با خساخت ۱/۴	۵۱۶۰۷۵	۲۱۷۵	کلاف	۱۰۰
۶	لوله ۱۶ اهر cm ۱۰۰ یکدریبر با خساخت ۱/۴	۵۱۶۰۸۰	۲۱۶۰	کلاف	۱۰۰
۷	لوله ۱۶ اهر cm ۱۲۵ یکدریبر با خساخت ۱/۴	۵۱۶۱۰۰	۲۰۲۵	کلاف	۱۰۰
۸	لوله ۱۶ اهر cm ۱۵۰ یکدریبر با خساخت ۱/۴	۵۱۶۱۲۵	۱۹۴۲	کلاف	۱۰۰
۹	لوله ۱۶ اهر cm ۱۵۰ یکدریبر با خساخت ۱/۴	۵۱۶۱۵۰	۱۸۸۰	کلاف	۱۰۰
۱۰	لوله ۱۳ mm ساده		۱۲۵۰	کلاف	۵۰۰
۱۱	لوله ۱۶ mm (اسپاگتی)	۵۶۰۰۰	۵۰۰	کلاف	۱۰۰

جدول ۱-۸- لیست قیمت لوله های آبیاری شرکت تولیدی لوله و اتصالات پلی اتیلن سمنان

۱-۶-۱- موارد کاربرد [۷]**۱-۶-۱- آبرسانی و آبیاری مزارع**

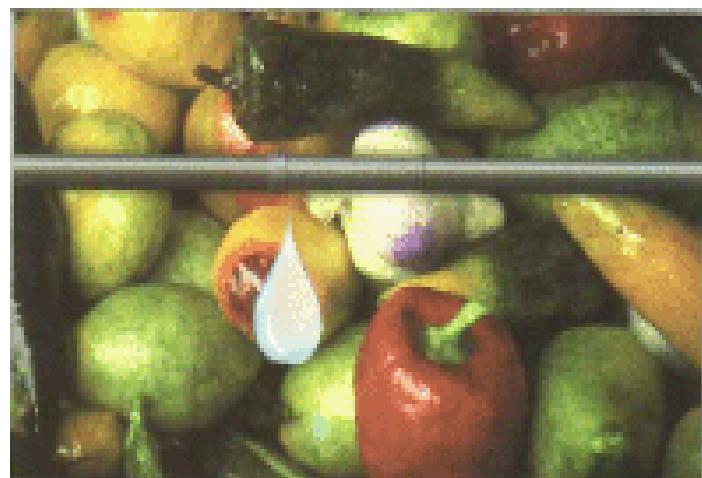
با نظر به شرایط جغرافیایی و اقلیمی کشورمان ، همواره کمبود آب در اقصی نقاط کشور وجود داشته لذا با استفاده از لوله های پلی اتیلن جهت آبرسانی از مصرف بیش از اندازه اتصالات و از هدر رفتن آب در مسیر خط لوله جلوگیری می گردد.

شکل ۱-۳- آبیاری مزارع توسط لوله و اتصالات پلی اتیلن

۱-۶-۲- آبیاری قطره ای

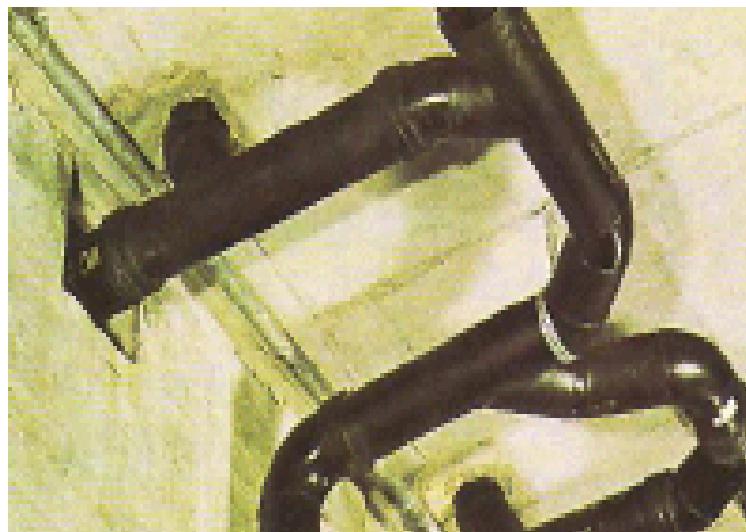
یکی از جدیدترین روشهایی که جهت افزایش تولیدات کشاورزی بوجود آمده است آبیاری قطره ای می باشد. با استفاده از این روش آب فقط به گیاهان مورد نظر خواهد رسید و از هدر رفتن آن در مناطقی که با کمبود آب مواجه می باشند جلوگیری خواهد شد.

شکل ۱-۴- آبیاری قطره ای توسط لوله و اتصالات پلی اتیلن

۱-۶-۳- انتقال فاضلاب شهری، ساختمانی و پسآبهای صنعتی

امروزه در کشورهای پیشرفته جهان جهت انتقال آب باران و فاضلابهای (شهری، خانگی و کارخانجات) از لوله های پلی اتیلن سنگین HDPE استفاده می نمایند و علت این امر مقاومتی است که این نوع لوله ها در برابر مواد شیمیایی دارند.

شکل ۱-۵- انتقال فاضلاب توسط لوله و اتصالات پلی اتیلن

علاوه بر موارد فوق یک بازار جدید مصرف برای لوله ها و اتصالات پلی اتیلن استفاده از آنها در شبکه توزیع گاز می باشد.

از بد و ورود گاز به دنیای مصرف، بسیاری از کشورها به دنبال تکنیک های جدید توزیع آن از راه شبکه های گازرسانی بوده اند. در گذشته لوله های فولادی و سپس لوله های پوشش دار در شبکه های توزیع گاز استفاده می شد. اگرچه کاربرد لوله های فولادی پوشش دار رضایت بخش و از خواص مکانیکی خوبی برخوردار بود، اما استفاده از آن مشکلات متعددی به ویژه مساله حفاظت از زنگ را دربرداشت. با توجه به این امر تلاش مهندسان گاز برای استفاده از لوله هایی با قدرت شکل پذیری بیشتر و شکنندگی کمتر که دارای خواص فیزیکی خوبی باشد و تحت تاثیر خوردگی نیز قرار نگیرد، منجر به کاربرد نوع خاصی از پلیمرها به نام پلی اتیلن شد. استفاده از لوله های پلی اتیلن در جهان از حدود ۳۰ سال پیش به شدت گسترش یافت.

این کار در حقیقت جواب کاملی به توسعه سیستم توزیع گاز با فشار متوسط است. در سال ۱۹۸۵ طول لوله های پلی اتیلن در فرانسه برای خطوط اصلی و انشعاب های آن حدود ۳۳ هزار کیلومتر و تعداد اتصال های الکتروفیوژن به کار رفته رقمی حدود ۱۳ میلیون بوده است. چند سال است که در خدمات مهندسی شبکه های گاز رسانی بحث جایگزینی پلی اتیلن به جای فولاد در سیستم توزیع گاز مورد توجه قرار گرفته و طراحی و اجرای شبکه های توزیع گاز شهری توسط لوله و اتصال های پلی اتیلن انجام می گیرد.

این تکنیک بر مبنای حداکثر استفاده از کیفیت های ویژه پلی اتیلن بنا نهاده شده است. در مقام مقایسه می توان گفت که این نوع لوله از مزایا و برتری های بی شماری نسبت به لوله های فولادی برخوردار است، به طوری که استفاده از تکنولوژی پلی اتیلن برای توزیع گاز، علاوه بر سرعت کار و سهولت اجرایی از لحاظ اقتصادی و طول عمر و... نیز مقرر به صرفه است.

۱-۷- بررسی کالاهای جایگزین و تحلیل و تجزیه اثرات آن بر مصرف محصول [۴] و [۵] و [۷]

امروزه انواع لوله به دو گروه اصلی تقسیم بندی می گردد:

- ۱- لوله های فلزی و بتنی : شامل انواع لوله های مسی، آهن و فولاد، برنجی، آلومینیومی و لوله های فلزی پوشیده شده با پلاستیکها و لوله های سیمانی.
- ۲- لوله های پلاستیکی : شامل انواع لوله از جنس پلی اتیلن، پی وی سی، پلی پروپیلن، پلی اتیلن کراس لینک شده (PEX)، پی وی سی کلرینه شده ، ABS، پلی بوتیلن و پلاستیکهای فلوئوره.

از جمله مزایای لوله های پلاستیکی نسبت به لوله های فلزی عبارت است از :

Ø در مقابل آب مقاوم هستند(همانند فلزات مشکل خوردگی نخواهند داشت)

Ø هزینه مواد اولیه و تولید کمتر می باشد.

Ø وزن مخصوص آنها کمتر می باشد.

Ø ضریب اصطکاک کمی دارند بنابراین حریان مایع بهتر عبور می کند .

Ø مقاومت سایشی خوبی دارند.

Ø نصب آنها ساده می باشد.

Ø در فرایند تولید نسبت به فلزات، انرژی کمتری لازم دارند.

اما مزیت های ویژه لوله و اتصالات پلی اتیلنی که طرح مورد بررسی می باشد عبارت است از:

Ø زنگ نمی زنند، نمی پوسند ، رسوب نمی گیرند و آب درون آنها کاملاً بهداشتی است.

Ø ناهمواری سطح داخلی این لوله ها تقریباً صفر است و در نتیجه افت فشار ندارند .

Ø تحمل فشار ۲۰ اتمسفر در دمای معمولی و فشار ۱۰ اتمسفر در دمای ۹۵ درجه سانتیگراد را دارند.

Ø در مقابل اسیدها و بازها مقاوم هستند.

Ø در لوله کشی توکار مطمئن و در نصب روکار زیبا می باشند.

Ø ضریب انبساط طولی آنها بسیار کم و در حد فلز می باشد.

Ø نصب آنها بسیار سریع و آسان می باشد.

Ø در مقابل گازها غیر قابل نفوذ هستند.

Ø با هوای گرم ۱۴۰ درجه قابل فرم دهی می باشد .

Ø کیفیت مطلوب با طول عمر مناسب دارند.

بنابراین لوله های پلی اتیلنی نسبت به لوله های فلزی و بتني دارای اولویت می باشند و محصولات

فلزی و بتني نمی توانند جایگزین مناسبی برای این محصولات باشند.

علاوه بر موارد فوق یکی دیگر از کالاهای جایگزینی لوله های پلی اتیلن، لوله های pex (پلی اتیلن) کراس لینک) و چند لایه آلومینیوم و پلیمر (لوله های سوپر پایپ) می باشند که به علت مشخصات فنی بالاتر نسبت به لوله های پلی اتیلن گرانتر می باشند و ضمناً شکل لوله کشی لوله های pex و سوپر پایپ با شکل سنتی لوله کشی در ایران تفاوت دارد. لذا مصرف این محصولات در مقایسه با لوله و اتصالات پلی اتیلنی کمتر می باشد.

۱-۸-۱- اهمیت استراتژیک کالا در دنیای امروز

دنیای امروز دنیای توسعه، صرفه جویی در مصارف انرژی و دنیای پایین آوردن قیمت تمام شده و بالا بردن ارزش افزوده کالا می باشد.

آب به عنوان یکی از سرمایه های ملی هر کشوری نقش تعیین کننده ای در اقتصاد داشته و استفاده صحیح و کارآمد از آن مستلزم وجود ابزار آلات مناسب می باشد. همانطور که بیان شد از لوله و اتصالات پلی اتیلن عمدتاً در مصارف آبیاری کشاورزی و لوله کشی آب سرد منازل استفاده می شود. بنابراین استفاده بهینه از آب موجب کاهش هزینه ها بوده و کمک شایانی به هزینه های اقتصادی می نماید.

لوله کشی با لوله های پلی اتیلن در مصارف کشاورزی و خانگی و حتی صنعتی (شبکه گاز رسانی) با توجه به هزینه کمتر آن نسبت به لوله های فلزی، زیبایی و شکلی تر بودن آن، سبکی و نصب راحت آن و تمامی مزایای که در قسمت های قبلی بیان شد باعث می شود که این محصول نقش مهم استراتژیکی در دنیای امروز داشته باشد.

استفاده از این لوله ها با توجه به قابلیت بازیافت مجدد آن باعث می شود که وابستگی به فلزات کمتر شده و قدرت مانور بهتری در اتصالات و نحوه طراحی آن وجود داشته باشد که مورد اخیر در طراحی سیستم لوله کشی برای مجتمع های بسیار بزرگ نقش تعیین کننده ای دارد.

۹-۱- کشورهای عمده تولیدکننده و مصرف کننده محصول

با توجه به اینکه لوله و اتصالات پلی اتیلن از گرید سنگین پلی اتیلن یا HDPE ساخته می‌شود، جهت بررسی بازار جهانی این محصولات در ابتدا به بررسی بازار جهانی HDPE پرداخته می‌شود.

جدول ۹-۱- عرضه و تقاضای پلی اتیلن سنگین در جهان (هزار تن در سال) [۶]

سال	۱۹۹۸	۲۰۰۰	۲۰۰۲	۲۰۰۳	۲۰۰۷	۲۰۱۲
ظرفیت	۲۲۷۷۸	۲۵۷۲۸	۲۹۸۱۸	۳۱۲۴۸	۳۶۷۵۱	۴۰۱۲۷
تولید	۱۹۴۵۱	۲۱۶۸۶	۲۳۶۸۳	۲۴۴۹۲	۲۹۸۰۰	۳۶۰۳۴
بهره تولید	٪۸۶	٪۸۴	٪۸۰	٪۷۸	٪۸۱	٪۹۰
صرف	۱۸۶۸۹	۲۱۲۴۰	۲۳۱۴۶	۲۴۵۴۳	۲۹۸۱۹	۳۶۰۳۴
صادرات	۸۲۶۵	۹۵۱۰	۱۰۱۵۰	-	-	-
واردات	۷۳۷۰	۸۵۰۷	۹۵۹۷	-	-	-
حجم تبادلات (نسبت صادرات به تولید)	۴۲	۴۴	۴۳	-	-	-

جدول زیر رشد سالانه ظرفیت، تولید و مصرف پلی اتیلن سنگین را بین سالهای ۲۰۰۷-۲۰۰۲ و

۲۰۱۲-۲۰۰۷ نشان می‌دهد.

جدول ۱۰-۱- رشد عرضه و تقاضای پلی اتیلن سنگین در جهان (درصد) [۶]

سال	۲۰۰۷-۲۰۱۲	۲۰۰۲-۲۰۰۷
رشد سالانه ظرفیت	۴/۷	۱/۸
رشد سالانه تولید	۴/۷	۳/۹
رشد سالانه مصرف	۵/۲	۳/۹

الگوی مصرف پلی اتیلن سنگین در جهان در جدول زیر آمده است.

جدول ۱-۱۱- الگوی مصرف پلی اتیلن سنگین [۶]

شماره	موارد کاربرد	درصد از کل صرف جهان
۱	قالبگیری دمشی برای بطری های لوازم پاک کننده و سفید کننده های خانگی و بطری های مواد غذایی، بطری های لوازم آرایشی و بهداشتی، بشکه های صنعتی و سطلها و باک بنزین خودرو ها، بطری های روغن موتور	۳۲
۲	فیلم و ورق: برای انواع ساک، کیسه های زباله، بسته بندی مواد غذایی و مواد غیر غذایی و ورق های محافظه Geomembrane	۲۶
۳	قالبگیری تزریقی: مانند انواع جعبه، صندوق های بزرگ برای حمل محصولات در داخل کشتی، ظرف های غذا، در پوش و سریوش، سطل و لوازم خانه و آشپزخانه، اسباب بازی و لوازم ورزشی.	۲۲
۴	شنلگ و لوله : لوله های تحت فشار و لوله های حفاظتی	۱۰
۵	سایر کاربردها مثل روکش سیم و کابل، قالبگیری چرخشی (دورانی)	۱۰
جمع		%۱۰۰

شکل ۱-۶- موارد کاربرد پلی اتیلن سنگین

ظرفیت تولید پلی اتیلن سنگین در مناطق مختلف جهان به تفکیک قاره و کشور برای سال ۲۰۰۶ در

جدول زیر آمده است.

جدول ۱۲-۱- ظرفیت تولید پلی اتیلن سنگین در مناطق مختلف جهان در سال ۲۰۰۶-[۶]

نام منطقه	نام کشور	ظرفیت (هزار تن)
آمریکای شمالی	کانادا	۱۹۲۳
	مکزیک	۳۸۵
	امریکا	۹۴۱۸
جمع آمریکای شمالی		۱۱۷۲۵
آمریکای جنوبی	آرژانتین	۳۳۶
	برزیل	۱۱۶۸
	ونزوئلا	۱۲۰
جمع آمریکای جنوبی		۱۶۲۵
اروپای غربی	اطریش	۱۲۰
	بلژیک و هلند	۱۸۷۵
	فلاند	۱۲۰
	فرانسه	۷۵۱
	آلمان	۲۰۷۹
	ایتالیا	۶۳۷
	نروژ	۱۵۶
	پرتقال	۱۵۶
	اسپانیا	۴۱۵
	سوئد	۴۱۵
جمع اروپای غربی		۳۹۷
اروپای شرقی و مرکزی	آذربایجان	۱۴۴
	مجارستان	۲۴۰
	رومانی	۳۶
	روسیه	۷۸۶
	چک	۲۶۴
	اوکراین	۱۲۰
	یوگسلاوی	۷۲
جمع اروپای شرقی و مرکزی		۱۶۶۳

ادامه جدول ۱۲-۱- ظرفیت تولید پلی اتیلن سنگین در مناطق مختلف جهان در سال ۲۰۰۶

۱۱۸	الجزایر	آفریقا
۹۶	لیبی	
۱۶۸	مصر	
۱۰۸	نیجریه	
۲۴۰	آفریقای جنوبی	
۷۳۱	جمع آفریقا	
۴۲۱	کویت	خاورمیانه
۴۱۳	امارات	
۱۵۹۸	عربستان	
۱۱۵	ترکیه	
۲۵۴۷	جمع خاورمیانه	
۲۲۸	استرالیا	اقیانوسیه
۲۲۸	جمع اقیانوسیه	
۱۴۵۴	چین	آسیا بجز خاورمیانه
۱۲۲۶	هند	
۱۵۹۱	ژاپن	
۲۴	کره شمالی	
۲۱۷۵	کره جنوبی	
۴۲۷	مالزی	
۵۸۹	سنگاپور	
۷۲۱	تایوان	
۱۸۰	فیلیپین	
۴۲۱	اندونزی	
۱۱۰۸	تایلند	
۹۹۱۵	جمع آسیا بجز خاورمیانه	
۳۵۵۵۵	جمع جهان	

با توجه به اینکه ماده اولیه تولید لوله و اتصالات پلی اتیلن، HDPE می باشد بنابراین می توان گفت

که کشورهای تولیدکننده HDPE خود تولیدکننده لوله و اتصالات آن نیز می باشند. با توجه به جدول ۱۱-۱

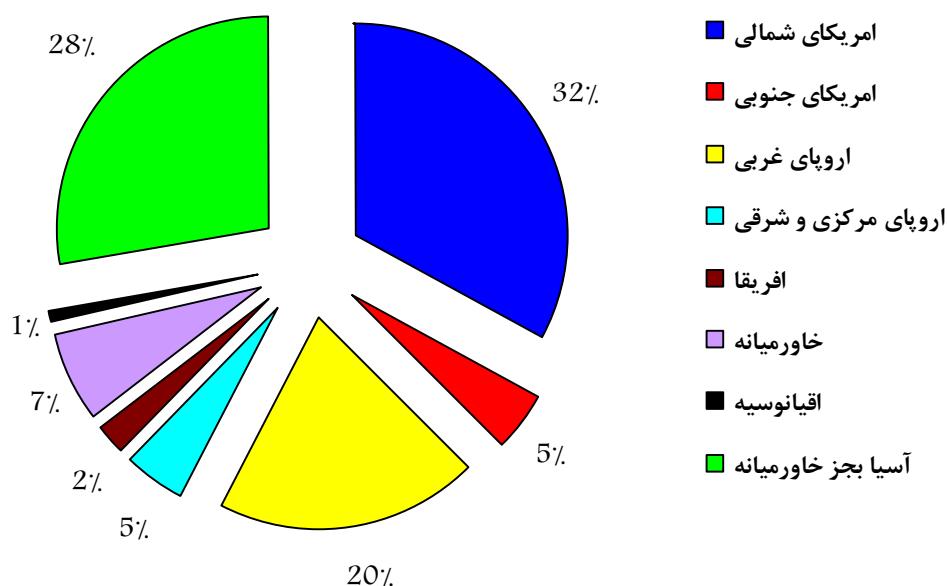
و نمودار ۶-۱ که ۱۰ درصد از سهم مصرف HDPE در صنایع لوله و اتصالات می باشد، میتوان گفت که

مجموع ظرفیت جهانی لوله و اتصالات پلی اتیلن در جهان ۳۵۵۵ هزار تن می باشد که این واحدها با نرخ

بهره ۸۰ درصد فعالیت نموده بنابراین کل تولید لوله و اتصالات پلی اتیلن در جهان ۲۸۴۴ هزار تن می باشد.

سهم تولید در مناطق مختلف جهان به صورت نمودار زیر می باشد:

ظرفیت تولید لوله و اتصالات پلی اتیلن

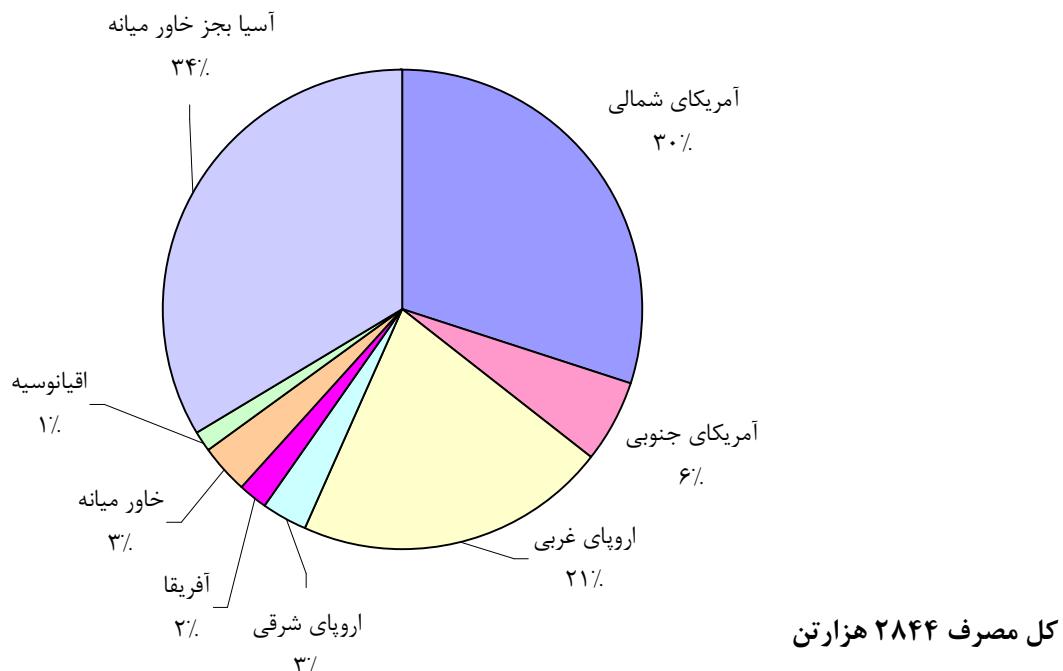

نمودار ۷-۱- سهم تولید لوله و اتصالات پلی اتیلن در مناطق مختلف جهان

بنابراین مشاهده می شود که مناطق امریکای شمالی (عمدتاً ایالات متحده)، اروپای غربی و کشورهای آسیایی بجز خاور میانه (عمدتاً ژاپن و کره جنوبی) بیشترین تولید لوله و اتصالات پلی اتیلن را در جهان دارند.

جهت برآورد مصرف لوله و اتصالات پلی اتیلن نیز ابتدا سهم مصرف HDPE در مناطق مختلف جهان

به صورت زیر نمایش داده می شود.

نمودار ۱-۸- سهم مصرف لوله و اتصالات پلی اتیلن در مناطق مختلف جهان

طبق نمودارهای فوق مشاهده می شود که مناطق پیشرفته و توسعه یافته مانند امریکای شمالی، اروپای غربی و کشورهای آسیایی بجز خاور میانه (عمدتاً ژاپن و کره جنوبی) بیشترین مصرف لوله و اتصالات پلی اتیلن را دارا می باشند که با توجه به بالا بودن استانداردهای زندگی در آن مناطق و فرهنگ استفاده از مواد سبک تر، شکیل تر، و ارزانتر (مانند پلیمرها که لوله ها و اتصالات پلی اتیلن یکی از آنها می باشد) این مسئله قابل پیش بینی بود. بنابراین رسیدن به سرانه مصرف این کشورها در استفاده از پلیمرها (و مخصوصاً این محصول) می تواند به عنوان یک چشم انداز جهت توسعه این صنعت مد نظر قرار گیرد.

۱۰- شرایط صادرات

لوله و اتصالات پلی اتیلن از جمله محصولاتی بوده که ممنوعیت صادراتی نداشته و با توجه به ارزش افزوده بالایی که دارد از نظر صادرات نیز تحت حمایتهای دولتی قرار می‌گیرد. آمار صادرات این محصول در فصل بعد مورد بررسی بیشتر قرار گرفته است. آمارها نشان میدهد که با توجه به سبک بودن این محصول صادرات آن در مسافت‌های طولانی شاید مقرون به صرفه نباشد و بیشتر صادرات به کشورهای همسایه و کشورهای تازه استقلال یافته می‌باشد. حمل و نقل این محصول هم به صورت زمینی از طریق کامیون و قطار و هم به صورت هوایی و دریایی صورت می‌گیرد.

فصل دوم

بررسی عرضه و تقاضای
لوله و اتصالات پلی اتیلن

۱-۲- بررسی ظرفیت بهره برداری و روند تولید از آغاز برنامه سوم

در جدول زیر تعداد و ظرفیت کلی تولید لوله و اتصالات پلی اتیلن کشور تا ابتدای سال ۱۳۸۶ کشور آورده شده است.

جدول ۱-۲- ظرفیت و تعداد واحدهای فعال لوله و اتصالات پلی اتیلن به تفکیک استانی [۱]

استان	ظرفیت (تن)	تعداد واحدها
آذربایجان شرقی	۳۳۵۲۳	۱۲
آذربایجان غربی	۷۶۳۵	۶
اردبیل	۱۱۰۵۳	۴
اصفهان	۸۷۹۸۵	۸۶
ایلام	۲۶۰۰	۲
بوشهر	۲۴۳۰	۴
تهران	۵۴۶۳۶	۲۹
چهارمحال بختیاری	۲۰۶۵۰	۱۶
خراسان جنوبی	۱۰۸۳	۳
خراسان رضوی	۶۳۴۷۳	۲۹
خراسان شمالی	۱۴۶۷۰	۴
خوزستان	۵۹۶۸۵	۹
زنجان	۲۸۹۰۰	۸
سمنان	۱۲۴۸۰	۷
سیستان و بلوچستان	۱۶۰۹۰	۱۰
فارس	۸۴۰۷۵	۴۲
قزوین	۳۱۲۹۵	۹
قم	۱۷۲۱۰	۱۱
کردستان	۲۵۲۴۰	۹
کرمان	۵۵۳۳۲	۱۴
کرمانشاه	۱۳۷۳۰	۹
کهکیلویه و بویراحمد	۵۵۳۷	۳
گلستان	۶۶۵۰	۳
گیلان	۲۱۵۴۰	۱۲
لرستان	۲۶۶۶۹	۱۰
مازندران	۲۴۹۵۱	۱۳
مرکزی	۷۰۵۱۰	۲۵
هرمزگان	۲۴۰۰	۱
همدان	۲۱۹۸۲	۱۰
یزد	۱۴۱۳۰	۱۷
مجموع	۸۳۸۱۴۴	۴۱۷

همانطوریکه مشاهده در هر ۳۰ استان کشور واحدهای تولید لوله و اتصالات پلی اتیلن وجود دارد.

تعداد کل واحدهای تولید ۴۱۷ واحد با مجموع ظرفیت ۸۳۸ هزار تن در حال حاضر می باشد.

استان اصفهان با ۸۶ واحد بیشترین تعداد واحدها و با ۸۸ هزار تن بیشترین ظرفیت تولیدی را به خود اختصاص داده است. استانهای هرمزگان با ۱ واحد فعال ، ایلام با ۲ واحد فعال ، خراسان جنوبی و گلستان هر کدام با ۳ واحد تولیدی کمترین تعداد واحدهای تولیدی را دارند. استان خراسان جنوبی با مجموع ظرفیت ۱۰۸۳ تن، هرمزگان با مجموع ظرفیت ۲۴۰۰ تن در سال و ایلام با مجموع ظرفیت ۲۶۰۰ تن در سال کمترین ظرفیتهای تولید لوله ها و اتصالات پلی اتیلن را در کشور دارند.

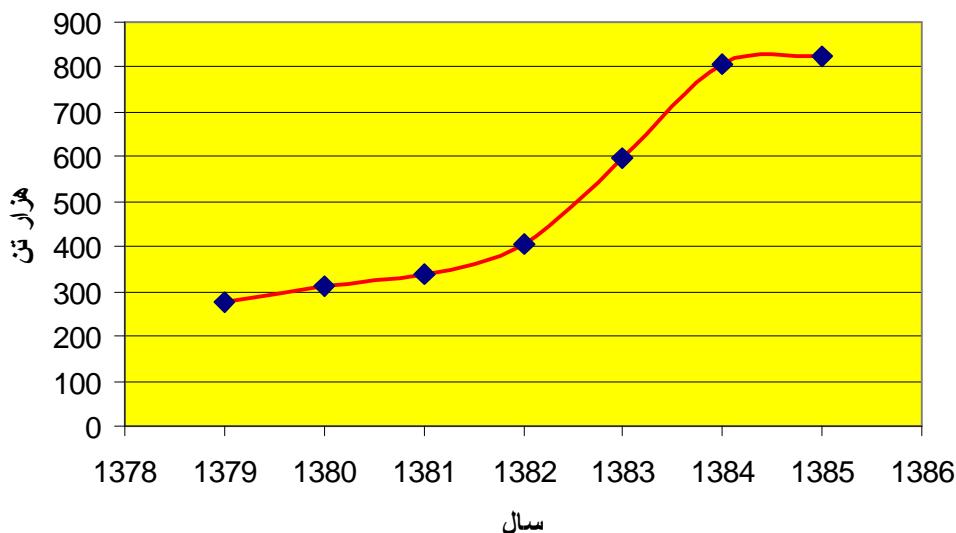
روند ظرفیت موجود و تعداد واحدهای تولید لوله و اتصالات پلی اتیلن از ابتدای برنامه سوم توسعه به شرح زیر می باشد.

جدول ۲-۲- روند ظرفیت تولید و تعداد واحدهای لوله های و اتصالات پلی اتیلن در کل کشور [۱]

سال	۱۳۸۵	۱۳۸۴	۱۳۸۳	۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۰	۱۳۷۹	تعداد واحدها
	۴۱۶	۴۰۸	۳۴۲	۲۶۹	۲۴۰	۲۰۹	۱۹۰	
ظرفیت (تن)	۸۳۸۰۰۰	۸۰۶۰۰۰	۵۹۵۰۰۰	۴۰۵۰۰۰	۳۳۹۴۷۶	۳۱۱۹۶۹	۲۷۷۱۴۳	

همانطوریکه مشاهده می شود از آغاز برنامه سوم تاکنون(سال ۱۳۸۵) ظرفیت تولید لوله و اتصالات پلی اتیلن کشور از ۲۷۷۱۴۳ تن به ۸۳۸۰۰۰ تن رسیده است که این امر نشان از پتانسیل مصرف بسیار بالای این محصول در کشور دارد. نمودار زیر به طور شماتیک روند این صعود ظرفیت را نشان می دهد.

روند ظرفیت تولید لوله و اتصالات پلی اتیلن

نمودار ۲-۱- روند افزایش ظرفیت لوله و اتصالات پلی اتیلن در کشور

طی مذاکرات صورت گرفته با تولیدکنندگان و متولیان این محصول به علت عدم وجود مواد اولیه کافی و مشکلات مالی و تولیدی واحدهای تولیدکننده در ظرفیت ۱۰۰٪ فعال نبوده و نرخ بهره تولید واحدهای فعال به طور متوسط ۳۰ درصد می باشد.

روند تولید لوله و اتصالات پلی اتیلن در کشور به شرح جدول زیر می باشد.

جدول ۲-۳- روند تولید لوله های و اتصالات پلی اتیلن در کشور [۵]

سال	ظرفیت (طن)
۱۳۸۵	۲۵۱۴۰۰
۱۳۸۴	۲۴۱۸۰۰
۱۳۸۳	۱۷۸۵۰۰
۱۳۸۲	۱۲۱۵۰۰
۱۳۸۱	۱۰۱۸۴۳
۱۳۸۰	۹۳۵۹۱
۱۳۷۹	۸۳۱۴۲

مشاهده می شود که در سال ۱۳۸۴ نرخ تولید این محصولات افزایش یافته است که دلیل اصلی آن می تواند راه اندازی پتوشیمی مارون طی آن سال بوده است.

بنابراین :

عرضه لوله و اتصالات پلی اتیلن کشور در حال حاضر ۲۵۱۴۰۰ تن می باشد.

لوله ها و اتصالات پلی اتیلن از جمله صنایعی است که تمام واحدها برای تولید آن از یک روش واحد استفاده می کنند لکن همانگونه که بیان شد تنها تفاوت در نوع ماشین آلات مورد استفاده می باشد. تولید لوله ها و اتصالات پلی اتیلن از طریق سیستم اکستروژن صورت می گیرد. ساخت دستگاههای اکستروژن تا چندی پیش در داخل کشور مقدور نبود لیکن امروزه در داخل کشور با بهترین متدها و روشها، پیشرفته ترین نوع اکستروژن ها ساخته می شود که از نظر کیفیت و کارایی قابل رقابت با انواع خارجی می باشند. به هر حال تمامی تولید کنندگان لوله و اتصالات پلی اتیلن کشور از تکنولوژی اکستروژن استفاده می کنند و فقط تفاوت در نوع اکستروژن مورد استفاده می باشد.

۲-۲- بررسی وضعیت طرحهای توسعه و در دست اجرا

در جدول زیر مشخصات کلی واحدهای در دست اجرای لوله و اتصالات پلی اتیلن تا ابتدای سال ۱۳۸۶ آورده شده است.

جدول ۴-۲- مشخصات واحدهای در دست اجرای لوله و اتصالات پلی اتیلن در کشور [۱]

ردیف	استان	نام واحد	ظرفیت (تن)	تاریخ مجوز	اشغال (نفر)	درصد پیشرفت
آذربایجان شرقی	۱	داوداقبالی قاضی جهانی	۳۰۰	۱۳۸۱	۸	۹۹
		شرکت پلی اتیلن سهندآسا	۲۴۰۰	۱۳۸۱	۵	۹۹
		شرکت فرآورده صنایع پتروشیمی سپید آذران	۴۰۰	۱۳۸۲	۱۵	۱۹
		شرکت تعاونی تولید پلی اتیلن	۱۵۰۰	۱۳۷۴	۱۷	۵۰
		شرکت تولیدنوارهای تفلون سهند	۴۰۰	۱۳۷۳	۸۷	۸۵
		علی حاجی سلمانی	۵۰۰	۱۳۸۲	۴۲	۵
		محمودفخاری	۲۰۰۰	۱۳۷۶	۳۵	۴۰
		شرکت آیلار پلاستیک سپاهان	۱۵۰	۱۳۸۴	۲۴	۳۶
		شرکت تولیدی و تجاری اروم زنگبار	۸۰۰	۱۳۸۵	۷	۵۸
آذربایجان غربی	۲	شرکت سهامی خاص دنیای پلاستیک کیله شین	۱۷۵۰	۱۳۸۳	۴۰	۲۴
		صنایع پلاستیک و لوله پلی اتیلن نم باران ارومیه	۱۳۰۰	۱۳۸۴	۱۵	۲۹

۳۶	۶	۱۳۸۱	۳۰۰	آب شیب سپاهان	اصفهان	۳
۳۷	۲۵	۱۳۸۱	۱۰۰۰	آبرسانی آبگون زنده رود		
۲۹	۳۶	۱۳۸۳	۵۰۰	پویان بسپار سپاهان		
۵۱	۱۸	۱۳۸۱	۱۰۰۰	پویندگان زفره اصفهان		
۳۲	۱۷	۱۳۸۷	۱۵۰۰	تعاونی (البرز)		
۱۰	۱۲	۱۳۷۵	۱۱۰۰	تعاونی روستائی کویر		
۲۱	۲۱	۱۳۷۴	۱۰۰۰	شرکت تولید اتصالات قهصاره		
۲۶	۲۴	۱۳۷۰	۲۵۰۰	تولید لوله و اتصالات کشاورزی		
۳۰	۱۲	۱۳۸۳	۱۰۰۰	تولیدی صنعتی خوش آب اصفهان		
۵۶	۳۷	۱۳۸۲	۴۰۰	چاوشی علیرضا		
۳۸	۱۳	۱۳۷۵	۱۱۰۰	حیاتبخش سپاهان		
۲۶	۱۰	۱۳۸۲	۵۰۰	حیدری محمد		
۳۵	۱۰	۱۳۷۵	۷۰۰	رفیعیان مرتضی و علیرضا و محمد رضا		
۳۵	۲۰	۱۳۸۳	۱۲۰۰	مارال - شرکت		
۳۲	۲۰	۱۳۷۵	۳۰۰۰	چشمہ عطوفی محمد تقی		
۴۰	۵۰	۱۳۸۱	۱۰۰۰	قادری زفره		
۴۳	۱۰	۱۳۷۷	۲۰۰	قدروخواه حمید رضا		
۸۵	۳۸	۱۳۷۰	۳۱۰۰	گروه سازندگان صنعت اسپادانا		
۱۰	۳۰	۱۳۸۴	۵۵۰۰	شرکت سیال گستر مهران	ایلام	۴
۱۰	۴۰	۱۳۸۴	۳۰۰۰	فرهاد دوست محمدی		
۲۴	۱۱	۱۳۸۴	۶۰۰	حسین نظری	بوشهر	۵
۲۵	۷۰	۱۳۸۰	۱۲۶۰	فرازان تجهیز	تهران	۶
۲۰	۶	۱۳۸۴	۱۵۰۰	ابوالفضل نوریانپور		
۶۷	۱۹	۱۳۷۴	۲۱۱۰	باران باشان		
۴۰	۱۰	۱۳۷۶	۹۰۰	پارس پلیمر آسیا		
۲۰	۷۰	۱۳۸۳	۶۵۰۰	پلی اتیلن گاز آریا		
۷۰	۴۰	۱۳۷۵	۱۶۰۰	مرتضی نافه (نوری صفت)		
۶۰	۲۱	۱۳۷۶	۳۰۰	نهر آب گستر اشتهراد		
۷۶	۱۲	۱۳۸۲	۲۰۰۰	مسعود سوردی		
۲۰	۲۵	۱۳۸۴	۵۰۰۰	ولی محمدی سرپیری		
۱۰	۸۰	۱۳۸۴	۱۰۰۰۰	تورج تازه بهار	خراسان جنوبی	۷
۳۱	۲۵	۱۳۸۳	۳۰۰۰	شرکت لوله تک بیر جند		
۴۲	۱۵	۱۳۷۴	۱۴۰۰	حسن حسن زاده		

۱۰	۵۰	۱۳۸۱	۲۰۰۰	خوشنام خراسان	خراسان رضوی	۸
۱۰	۳۵	۱۳۸۳	۹۴۰۰	رام پلاست شرق		
۱۰	۱۱	۱۳۸۲	۱۲۰۰	شرکت زراعت لوله تهران		
۱۲	۱۵	۱۳۸۳	۱۰۰۰	محمد کیوانلو شهرستانکی		
۱۰	۴۲	۱۳۸۳	۶۰۰۰	محمد مهدی احمدیان شالچی		
۱۵	۱۲	۱۳۸۳	۴۰۰۰	مهرآوند مشهد		
۸۵	۲۰	۱۳۸۰	۱۰۰۰	محمد اعلمی	خراسان شمالی	۹
۹۸	۳۰	۱۳۷۶	۱۴۵۰۰	شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی	خوزستان	۱۰
۵۶	۷۹	۱۳۸۲	۲۰۰۰۰	شرکت صنعت پلیمر ابهر	زنجان	۱۱
۶۳	۱۴	۱۳۸۴	۱۵۰۰	سید حسن خاتمی	سمنان	۱۲
۲۰	۱۹	۱۳۸۵	۱۰۰۰	شرکت صنایع تولیدی گرانول حجت امین	سیستان و بلوچستان	۱۳
۷۵	۴۰	۱۳۸۳	۴۰۰۰	شرکت آبان فلات	فارس	۱۴
۳۰	۴۰	۱۳۸۳	۱۳۰۰	شرکت توان صنعت پلاستیک		
۶۰	۲۴	۱۳۸۳	۱۰۰۰	شرکت لوله سبز پاسارگاد شیراز		
۲۰	۳۵	۱۳۸۲	۱۰۰۰	غلامرضا خواجه		
۵۵	۳۰	۱۳۸۱	۳۰۰۰	محمد رضا و امین بلوچی		
۷۳	۷۰	۱۳۸۲	۲۰۰۰	تولیدی پلی سازان		
۵۰	۲۲	۱۳۷۵	۶۵۰۰	تولیدی صنعتی پارستاک	قزوین	۱۵
۳۷	۵۵	۱۳۸۳	۳۰۰۰	لوله سازی لیا		
۱۳	۳۰۰	۱۳۸۳	۲۵۰۰۰	لوله و اتصالات البرز		
۵۷	۱۰	۱۳۸۰	۲۰۰۰	مشعلدار قزوین		
۵۱	۳۳	۱۳۷۸	۴۵۰۰	مهندسين مشاور كار آب		
۴۱	۳۰	۱۳۸۲	۱۵۰۰	نشاگستر پرديس لیا		
۴۰	۷	۱۳۸۳	۱۰۰۰	آقایان ابوالقاسم و ابوالفضل احمدی	قم	۱۶
۶۰	۱۵	۱۳۷۹	۱۵۰۰	بهروزيان فرد غلامعلی		
۵۰	۱۲۰	۱۳۷۶	۲۰۰۰۰	شرکت ستاره های طلایی کویر		
۴۰	۵۰	۱۳۸۰	۱۷۰۰	شرکت پایا لوله تهران		
۶۰	۲۵	۱۳۸۰	۳۰۰	شرکت پلاستیک اقبال		
۸۰	۴	۱۳۸۰	۴۰۰	شرکت تعاضی تولیدی پربار شیمی		

۶۰	۲۳	۱۳۸۰	۱۵۰۰	شرکت تولیدی راه آورد بارش		
۳۷	۱۰	۱۳۸۳	۵۰۰	شرکت کرمان چشمہ	کرمان	۱۷
۵۴	۱۶	۱۳۸۱	۲۰۰۰	با قر میرزایی	کرمانشاه	۱۸
۱۰	۱۵	۱۳۸۳	۲۰۰۰	جواد حاتمی		
۹۵	۲۲	۱۳۸۲	۱۲۰۰	شرکت تعاونی ۲۳۳۱	گیلان	۱۹
۹۸	۱۵	۱۳۸۰	۶۰۰	شرکت تعاونی		
۴۲	۹	۱۳۸۲	۴۰۰	احمد غمگین پور	گیلان	۱۹
۴۰	۲۲	۱۳۷۴	۱۵۰۰	شرکت تولیدی گیلان		
۱۳	۲۰	۱۳۸۳	۸۰۰	حمید رشنو	لرستان	۲۰
۱۱	۷	۱۳۸۳	۸۰۰	علی اصغر سرلک		
۲۰	۱۵	۱۳۸۱	۳۰۰۰	تورج وقایع	مازندران	۲۱
۶۹	۳۰	۱۳۸۲	۵۰۰۰	شرکت صنایع لوله البرز آمل		
۵۱	۳۹	۱۳۷۹	۲۴۰	شرکت کشت و صنعت آداس کشت	مازندران	۲۱
۱۵	۱۹	۱۳۸۴	۱۶۰	شرکت مازنند آبیار کاسپین		
۷۶	۱۵	۱۳۷۳	۵۰	شرکت نگین پلاستیک زرین	مرکزی	۲۲
۱۵	۲۰	۱۳۸۴	۱۵۰۰	مهدى نظرى		
۲۰	۱۴	۱۳۷۵	۶۰۰۰	باران پل	مرکزی	۲۲
۹۵	۳۱	۱۳۷۷	۲۵۰۰	بی‌آی اس		
۴۱	۱۹	۱۳۷۵	۴۰۰۰	روشن پلاستیک ساوه	همدان	۲۳
۴۰	۳۵	۱۳۸۳	۲۵۰۰	شرکت متین پلیمر همدان		
۴۰	۸	۱۳۸۳	۱۰۰۰	محمد حسین جباری پناه	همدان	۲۳
۵۰	۲۰	۱۳۸۳	۱۰۰۰	شرکت پایا پسپاریزد		
۵۹	۱۰	۱۳۸۲	۴۵۰	شرکت یزد لوله	یزد	۲۴
۹۵	۱۵	۱۳۷۸	۲۰۰	شرکت تولیدی آرمان لوله یزد		
۷۴	۱۴	۱۳۷۷	۱۰۰۰	کاظم نور ایمانی		

طبق الگوی عرضه و تقاضا واحدهایی که پیشرفته فیزیکی آنها کمتر از ۴۰ درصد باشد و بیش از سه

سال از تاریخ مجوز احداث آنها گذشته باشد (واحدهای قبل از سال ۱۳۸۳) و هنوز به تولید نرسیده باشند

جزء آمار عرضه آتی شمرده نمی شوند. با این توضیح و با کسر موارد مذکور از جدول فوق می توان گفت که

ظرفیت بالقوه تولید لوله و اتصالات پلی اتیلن در آینده ۲۲۷۴۱۰ تن می باشد. با توجه به نرخ تولید ۳۰

درصدی این واحدها می‌توان پیش بینی نمود که عرضه این محصول طی سالهای آینده ۶۸۲۲۳ تن افزایش خواهد داشت.

بنابراین :

کل عرضه لوله و اتصالات پلی اتیلن طی سالهای آتی با احتساب عرضه فعلی ۳۱۹۶۲۳ تن در

سال خواهد بود.

۳-۲- بررسی روند واردات محصول از آغاز برنامه سوم

در جدول زیر روند واردات محصول تحت تعریفه ۳۹۱۷۲۱۰۰ طی سالهای اخیر نشان داده شده است.

جدول ۲-۵- واردات لوله و اتصالات پلی اتیلن طی سالهای اخیر [۲]

سال	میزان واردات (تن)	کشورهای مبدأ
۱۳۸۰	۵	ایتالیا، آلمان، کره، هلند
۱۳۸۱	۱۵۶	آلمان، ایتالیا، کره، فرانسه، کانادا
۱۳۸۲	۱۷۸۰	ترکیه، آلمان، فرانسه، ایتالیا، چک، کانادا
۱۳۸۳	۵۲۵	ترکیه، امارات، آلمان، چین، هلند، کانادا
۱۳۸۴	۱۵۰۹	آلمان، ترکیه، انگلستان، بلژیک، ایتالیا، اسپانیا، اتریش، چین، کره

طبق جدول فوق مشاهده می‌شود که مبادی وارداتی کشور ما عمدتاً کشورهای اروپای غربی می‌باشد.

۴-۲- بررسی روند مصرف محصول طی سالهای اخیر

به علت دامنه وسیع کاربرد لوله و اتصالات پلی اتیلن در صنایع آبیاری کشاورزی ، لوله کشی های ساختمانی و صنعتی و لوله کشی و انشعاب گاز برآورد مصرف دقیق آن امکان پذیر نبوده ولی آنچه مسلم است مصرف ظاهری این محصولات (تولید بعلاوه واردات منهای صادرات) قابل محاسبه می باشد. بنابراین در جدول زیر میزان مصرف ظاهری لوله و اتصالات پلی اتیلن در کشور طی سالهای اخیر آورده شده است.

جدول ۶-۲- مصرف ظاهری لوله ها و اتصالات پلی اتیلن در کشور

سال	ظرفیت (تن)	۱۳۸۵	۱۳۸۴	۱۳۸۳	۱۳۸۲	۱۳۸۱
۹۳۳۶۲	۲۴۹۱۶۲	۲۳۹۵۶۲	۱۷۸۹۳۹	۱۲۲۵۳۷	۱۰۱۶۶۲	

طی سالهای اخیر روند مصرف لوله و اتصالات پلی اتیلن در کشور رشد صعودی داشته است که عمدۀ ترین دلیل آن نیز استفاده بیشتر از آن در صنایع لوله کشی صنعتی و انشعابات گاز بوده است. بنابراین پیش بینی می شود که این روند رشد طی سالهای آتی نیز ادامه داشته باشد. دلیل دیگری که اثبات کننده این مدعایست این است که با توجه به مقایسه بین جداول تولید و مصرف مشاهده می شود که قسمت عمدۀ تولیدات داخلی این محصول در داخل کشور مصرف می شده است و این بیانگر نیاز بالای بازار داخل به این محصولات می باشد.

مطابق جدول فوق مشاهده می شود که رشد مصرف این محصول طی پنج سال گذشته ۲۱/۶ درصد در سال بوده است که با این روند رشد پیش بینی مصرف طی پنج سال آینده نیز به صورت زیر می باشد.

جدول ۷- پیش بینی مصرف لوله ها و اتصالات پلی اتیلن در کشور طی پنج سال آتی

سال	ظرفیت (تن)	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶
۴۵۰ هزار تن می باشد.	۳۰۳۲۱۰	۳۶۸۹۸۳	۴۴۹۰۲۳	۵۴۶۴۲۵	۶۶۴۹۵۶	

مشاهده می شود که پتانسیل مصرف آتی لوله و اتصالات پلی اتیلن در کشور در سال ۱۳۸۸ حدود ۴۵۰ هزار تن می باشد.

۵-۲- بررسی روند صادرات محصول:

در جدول زیر روند صادرات محصول از آغاز برنامه سوم آورده شده است

جدول ۲-۸- روند صادرات لوله و اتصالات پلی اتیلن [۲]

سال	صادرات(تن)	کشورهای مقصد
۱۳۸۰	۲۳۴	افغانستان، پاکستان، تاجیکستان، ترکمنستان، گرجستان، عراق، قراقویونلوکستان، ازبکستان، ارمنستان، هند
۱۳۸۱	۳۳۷	افغانستان، پاکستان، تاجیکستان، ترکمنستان، گرجستان، عراق، قراقویونلوکستان، ازبکستان، ارمنستان، هند
۱۳۸۲	۷۴۳	افغانستان، پاکستان، تاجیکستان، ترکمنستان، گرجستان، عراق، قراقویونلوکستان، ازبکستان، ارمنستان، هند
۱۳۸۳	۸۶	افغانستان، پاکستان، تاجیکستان، ترکمنستان، گرجستان، عراق، قراقویونلوکستان، ازبکستان، ارمنستان، هند
۱۳۸۴	۳۷۴۷	افغانستان، گرجستان، آذربایجان، ازبکستان، ارمنستان، افغانستان، تاجیکستان، قرقیزستان، عراق

مشاهده می شود که صادرات لوله و اتصالات پلی اتیلن به کشورهای تازه استقلال یافته از شوروی سابق و همچنین کشورهای افغانستان و عراق می باشد. طی سالهای اخیر نیز لوله و اتصالات پلی اتیلن صادرات رو به رشدی داشته است. بنابراین پیش بینی ها بر این اساس است که با راه اندازی واحدهای تولیدی این محصول، این روند رشد ادامه داشته باشد.

محاسبات نشان می دهد که درصد رشد صادرات لوله و اتصالات پلی اتیلن طی سالهای گذشته ۱۴/۸ درصد بوده است که چنانچه با این روند ادامه پیدا کند صادرات طی سالهای آتی نیز به صورت جدول زیر خواهد بود.

جدول ۲-۹- پیش بینی صادرات لوله ها و اتصالات پلی اتیلن در کشور طی پنج سال آتی

سال	ظرفیت (تن)
۱۳۹۰	۱۳۸۹
۱۳۸۹	۷۴۸۰
۱۳۸۸	۶۵۱۴
۱۳۸۷	۵۶۷۳
۱۳۸۶	۴۹۴۰

۶-۲- بررسی نیاز به محصول با اولویت صادرات

بنا بر آنچه در قسمتهای قبلی آورده شده می‌توان خلاصه بررسی بازار داخلی و صادراتی لوله و اتصالات پلی اتیلن را به صورت زیر نشان داد:

جدول ۱۰-۲- خلاصه عرضه و تقاضای لوله و اتصالات پلی اتیلن

۲۵۲۹۰۹	عرضه فعلی (واردات و تولید)
۲۵۲۹۰۹	تقاضای فعلی (مصرف و صادرات)
۳۱۹۶۲۳	عرضه آتی (واردات و تولید)
۴۵۵۵۳۷	تقاضای آتی (مصرف و صادرات)
۱۳۵۹۱۴	کمبود عرضه

مشاهده می‌شود که طی سالهای آتی با کمبود عرضه لوله و اتصالات پلی اتیلن مواجه خواهیم بود

۳- بررسی اجمالی تکنولوژی و روش‌های تولید و عرضه محصول

شناخت روش تولید از اساسی ترین گامهایی است که در احداث یک واحد صنعتی بایستی مورد توجه قرار گیرد. بعضی از صنایع از ابتدای ایجاد دارای روش خاصی بوده و به مرور زمان و با حرکت سریع صنعت، روشها تغییر کرده و یا به روش‌های دیگر تبدیل شده و یا به موازات آنها روش‌های دیگری برای تولید ابداع شده که هر کدام دارای مزایا و معایبی می‌باشند. پاره‌ای از صنایع از ابتدای شروع با یک تکنولوژی خاص آغاز گردیده و به تجربه ثابت شده است که تکنولوژی مذکور از نظر اقتصادی و روش تولید بهترین می‌باشد. در این گونه صنایع، اصولی کلی مورد قبول واحدهای تحقیق و پژوهشگران بوده است و سعی در تکمیل روش تولید و ساخت دستگاههای پیشرفته تر و دقیق تر و افزایش ظرفیت می‌باشد. بنابراین آنچه در این صنایع مورد اهمیت است نکات و خصوصیات علمی و روش بکارگیری آنها و دقت در تولید محصولاتی مناسب و با کیفیت مطلوب خواهد بود.

تولید لوله‌های پلی اتیلن برای آبرسانی و اتصالات مربوط به آن جز صنایعی است که تمام کارخانجات برای تولید آن از یک روش واحد استفاده می‌نمایند. لکن همانگونه که گفته شد تنها در کیفیت ماشین آلات است که با هم متفاوتند. تولید با این روش منحصرًا از طریق سیستم اکستروژن انجام پذیرفته و در حقیقت

دستگاه اکسترودر با مشخصات متنوع آن برای احداث خط مورد توجه و دقت قرار می‌گیرد. ساخت این دستگاهها تا چندی پیش در داخل کشور محدود نبود و احداث کنندگان واحد مجبور به خرید آن از خارج می‌شدند. لیکن امروزه در داخل کشور با استفاده از بهترین متد اکسترودرهای نظیر SX50 تولید می‌گردد. که از نظر ظرفیت برخورداری از قدرت و سرعت پمپ و مواد بکار رفته در ساخت آنها با مشابه خارجی قابل رقابت است. اکسترودرهای تولیدی، تک پیچه یا چند پیچه می‌باشند. نوع دیگر اکسترودر مورد استفاده اکسترودر پیستونی است که امروزه از سیستم تولید خارج شده و مورد استفاده قرار نمی‌گیرد. برای طرح حاضر اکسترودر تک پیچه پیشنهاد داده می‌شود. روش مورد استفاده برای تولید اتصالات پلی اتیلن، بکارگیری دستگاههای تزریق پلاستیک و قالبهای مربوطه می‌باشد.

۳-۱-۳- تشریح دقیق فرآیند تولید و ترسیم نمودار گردش مواد

روش متداول تولید لوله‌های پلی اتیلن به چهار قسمت کلی شامل اختلاط - اکستروژن و شکل دهی، سرد کردن و کشش و در نهایت بسته بندی تقسیم می‌گردد. در مرحله اختلاط پلی اتیلن گرانول از انبار به دستگاه توزین رفته و در آنجا به مقدار معین وزن شده و سپس همراه با کربن یا دوده (به نسبت حداقل ۳ درصد وزنی) به دستگاه مخلوط کن منتقل می‌گردد. در دستگاه مخلوط کن این دو ماده و در صورت نیاز افزودنیهای دیگر (برای رسیدن به حالت مطلوب) به طور یکنواخت مخلوط گردیده و سپس توسط ظروف قابل حمل به قسمت اکستروژن فرستاده می‌شوند. دقت در عملیات توزین مواد مخصوصاً استفاده از دوده به میزان لازم و انجام عمل اختلاط یکنواخت حائز اهمیت بوده و باستی بادقت کامل صورت گیرد.

مواد مخلوط شده پس از حمل در قیف دستگاه اکسترودر ریخته می‌شود. بطور کلی اکستروژن عبارت از تهیه یک ماده نرم از مواد موجود در قیف که توسط حرارت و اعمال فشار صورت می‌گیرد، و عبور این ماده از قالبهای مخصوص می‌باشد گرانول‌های پلی اتیلن سپس از قیف به قسمت تغذیه کننده می‌روند و توسط مارپیچ‌هایی به قسمت جلو و یا در حقیقت ناحیه ذوب مواد هدایت می‌گردند. در هنگام ذوب مواد حوضچه‌ای از ماده در بخش انتهائی مارپیچ تشکیل می‌شود.

عملیات ذوب مواد توسط المنت های حرارتی الکتریکی صورت گرفته و سپس تحت فشار به مرحله شکل دهی یا تیوب سایزر می رود. در این قسمت علاوه بر لوازم هدایت شونده طبق برنامه ریزی تولید، قالب مخصوص لوله (دای) نصب شده و لوله با قطر مورد نظر تولید می گردد. قالبهای مورد استفاده از نوع کربن استیل بوده و لازم است به طور دقیق طراحی گردند چرا که علیرغم سادگی آنها چنانچه درجهت بدست آمدن بهترین محصول طراحی و ساخته نگرددند، موجب از بین رفتن مواد و غیر یکنواختی محصول خواهد شد. لوله ای که بدین ترتیب بدست می آید وارد مرحله سوم یعنی سرد کردن و کشش می شود. به منظور جلوگیری از شکستگی لوله در مسیر تولید و هدایت به جلو در این قسمت توسط لوله کش به ناحیه خنک کننده برده شده و در آنجا توسط جریان آب خنک می شود. پس از انجام عملیات خنک شدن، لوله وارد دستگاه کشش لوله می گردد. این دستگاه که پس از سیستمهای خنک کننده نصب می شود به صورتهای مختلف تولید گردیده و معمولی ترین آن که در طرح حاضر نیز مورد استفاده قرار می گیرد از دو تسمه انتقال با قطعات مربوطه تشکیل شده است. در مرحله نهائی که مرحله بسته بندی است ابتدا لوله هایی که بدین ترتیب تولید گردیده و توسط دستگاه کشش به جلو رانده شده و کار یکنواخت شدن آنها به اتمام رسیده است، روی دستگاه جمع کن لوله جمع آوری شده و برای انتقال به بازار به انبار فرستاده می شوند.

در اینجا یادآوری می شود که لوله های تولیدی به صورت حلقه های دوار جمع شده و از نظر طول و وزن متفاوت می باشند. برای مثال لوله های ۱۱۰ میلیمتری در حلقه های ۲۰۸ کیلوگرمی، لوله های ۹۰ میلیمتری در حلقه های ۱۳۹ کیلوگرمی و لوله های ۵۰ میلیمتری در حلقه های ۸۸ کیلوگرمی بسته بندی می گردد. اضافه می نماید که پس از حرکت لوله ها به دور قرقره های نگهدارنده و جمع کننده لوله و در زمانیکه به وزن گفته شده رسید انجام عملیات برش توسط تیغه متحرک و یا اره دوار صورت می پذیرد. لوله های با ضخامت کم توسط تیغه و لوله های با ضخامت بیشتر توسط اره دوار برش داده می شوند و پس از تکمیل جمع کن اول به جمع کن دوم انتقال می یابند. دستگاههای پیچش به یک کنترل کننده سرعت مجهز بوده تا عمل بسته بندی یکنواخت انجام گرفته و از لهیدگی و شکستگی لوله جلوگیری به عمل آید.

۲-۳- روش تولید اتصالات لوله های پلی اتیلن

لوله های آبرسانی معمولاً در مناطق مورد استفاده بایستی به وسیله رابط هایی به یکدیگر متصل گرددند تا بتوان آب را از مخزن اصلی به نقاط توزیع نمود. این ارتباط شامل لوله های هم قطر با یکدیگر و اتصال قطره چکانها در آبیاری قطره ای می گردد. برای انجام این عمل لازم است اتصالات لازم در اندازه های مختلف تولید گردیده و قطره چکانهای لازم ساخته شود. نوعی از اتصالات نیز اتصال لبه دار می باشد که برای اتصال لوله با یکدیگر صورت گرفته و به وسیله حرارت دادن قابل اتصال خواهد بود. برای تولید اتصالات لوله های پلی اتیلن و یا قطره چکانها از روش تزریق استفاده می گردد. در این روش توزین و آماده سازی مواد پلی اتیلن و کربن آنها را در مخلوط کن بهم زده تا به اندازه کافی به صورت ماده یکنواخت درآید. سپس توسط کارگر به قیف دستگاه تزریق ریخته شده و از آنجا توسط یک مارپیچ به جلو هدایت گردیده و در یک سیلندر گرم و تحت فشار عمل ذوب انجام پذیرفته و مواد با فشار به داخل قالب مربوطه تزریق می گردد.

قالب توسط گیره انتهائی ماشین تا هنگامی که سرد شده و آماده جداسازی قطعه خواهد شد بسته بوده و پس از آن بازگردیده و قطعه اتصالات تولیدی به بیرون افتاده می شود. دستگاههای تزریقی که برای تولید این قطعات مورد استفاده قرار می گیرند عمودی و یا افقی می باشند و معمولاً دستگاههای عمودی را برای ساخت قطعاتی بکار می بردند که در داخل قطعه دیگری نظیر قطعات فلزی بایستی قرار گیرد. لیکن برای تولید قطعاتی که بطور ساده انجام پذیر است نظیر اتصالات مورد نظر، نیاز به دستگاههای عمودی نبوده و از دستگاههای چند حفره ای (Cavity) بوده و در هر تزریق قادر است ۴ تا ۶ قطعه را تولید و به بیرون پرتاب نماید. دستگاههای تزریقی دارای اندازه معینی برای تزریق می باشند که در زمان ساخت با توجه به نوع قالب مورد استفاده و قدرت دستگاه، مورد توجه قرار گرفته و برای خریدار روشن می گردد لیکن باید دانست که به منظور انجام هرچه بهتر ساخت قطعه مقدار مواد تزریق شده نبایستی در هر مرتبه از دو سوم ظرفیت تزریق تجاوز نماید با دستگاههای تزریقی ساخت اتصالات یا قطره چکانها می توان قطعاتی از چند گرم تا چند صد گرم تولید نمود.

۴- بررسی و تعیین حداقل ظرفیت اقتصادی و برآورد حجم سرمایه گذاری

طبق بررسی های انجام شده و مذاکرات و مکاتباتی که با تولید کنندگان این محصول صورت پذیرفت حداقل ظرفیت اقتصادی برای تولید لوله و اتصالات پلی اتیلن ۲۰۰۰ تن در سال می باشد که در این گزارش نیز حداقل ظرفیت اقتصادی برای طرح انتخاب شده است.

برآورد حجم سرمایه گذاری برای ظرفیت تولید ۲۰۰۰ تن در سال لوله و اتصالات پلی اتیلن به شرح زیر می باشد.

۱-۴- زمین

جدول ۱-۴- برآورد زمین مورد نیاز (میلیون ریال)

مساحت	مبلغ واحد (متر مربع/هزار ریال)	هزینه کل (میلیون ریال)
۴۰۰	۱۰۰	۴۰۰

۲-۴- هزینه های محوطه سازی

محوطه سازی شامل عملیات خاکبرداری و تسطیح، دیوارکشی، جدول کشی و آسفالت، فضای سبز و خیابان کشی می باشد.

جدول ۲-۴: آماده سازی محوطه (میلیون ریال)

بخش	مساحت	مبلغ واحد (متر مربع/هزار ریال)	هزینه کل
تسطیح	۴۰۰	۲۰	۸۰
دیوارکشی	۶۲۰	۲۰۰	۱۲۴
خیابان کشی و آسفالت و فضای سبز	۲۳۰۰	۱۰۰	۲۳۰
مجموع			۴۳۴

۴-۳-۴- احداث ساختمان های صنعتی و غیر صنعتی

جدول ۴-۳: هزینه احداث ساختمان های بخش صنعتی و غیر صنعتی (میلیون ریال)

بخش	متراز (متر مربع)	مبلغ واحد (متر مربع/هزار ریال)	هزینه کل
سوله تولیدی	۶۰۰	۱۷۵۰	۱۰۵۰
انبار مواد اولیه و محصول	۸۰۰	۱۷۵۰	۱۴۰۰
ساختمان مدیریت و اداری	۱۵۰	۲۲۰۰	۳۳۰
آزمایشگاه	۵۰	۲۲۰۰	۱۱۰
موتورخانه و تعمیرگاهداری	۵۰	۱۶۰۰	۸۰
نگهداری	۵۰	۲۰۰۰	۱۰۰
مجموع	۱۷۰۰		۳۰۷۰

۴-۴- هزینه حق انشعابها

جدول ۴-۴: کل هزینه حق انشعابها (میلیون ریال)

ردیف	عنوان	هزینه کل
۱	انشاء برق	۴۷۴
۲	انشاء آب (۶ اینچ)	۹۰
۳	انشاء مخابرات	۱۶
	جمع کل	۵۸۰

۴-۵- هزینه تاسیسات زیر بنایی

جدول ۴-۵: کل هزینه تاسیسات زیر بنایی (میلیون ریال)

شرح	هزینه
هزینه تاسیسات برقی: ۱ عدد ژنراتور ۱ عدد ترانس با سایر تجهیزات	۱۰۰
سیستم اطفا حریق	۲۲,۵
تجهیزات کارگاهی شامل : دستگاههای تراش، جوش، برش و سایر ابزار عمومی	۱۰
TASISAT و تجهیزات گرمایش و سرمایش	۳۵
تجهیزات آزمایشگاه	۵۰
سایر	۲۱,۷۵
مجموع	۲۳۹

۴-۶- هزینه وسائل نقلیه و وسائل اداری

جدول ۴-۶: وسائل حمل و نقل مورد نیاز در طرح (میلیون ریال)

ردیف	نام دستگاه یا تجهیزات	تعداد	قیمت واحد	قیمت کل
۱	سواری	۱	۱۰۰	۱۲۰
۲	وانت	۱	۱۲۰	۱۲۰
جمع کل (میلیون ریال)				۲۴۰

جدول ۴-۷: وسائل اداری مورد نیاز در طرح (میلیون ریال)

ردیف	مشخصات	قیمت کل
۱	میز و صندلی و قفسه	۲۰
۲	دستگاه فتوکپی و کامپیوتر و لوازم جانبی	۵۰
۳	تجهیزات تلفن و فاکس	۲۰
۴	لوازم رستوران و آشپزخانه	۱۰
جمع کل (میلیون ریال)		۱۰۰

۴-۷- هزینه خرید تجهیزات و ماشین آلات اصلی

جدول ۴-۸: تجهیزات و ماشین آلات طرح (میلیون ریال)

ردیف	نام ماشین آلات	تعداد (سری)	هزینه کل (میلیون ریال)
۱	اکسترودر	۲	۵۰۰
۲	تسمه کشش	۲	۸۰
۳	دستگاه برش	۲	۳۰
۴	دستگاه تزریق	۲	۲۴۰
۵	قالب ها	۱	۱۵۰
۶	مخلوط کن	۲	۴۰
۷	آسیاب	۱	۳۰
۸	نصب و راه اندازی	-	۵۳
۹	حمل و نقل	-	۱۰
مجموع			
۱۱۳۴			

۴-۸-۴- هزینه‌های قبل از بهره‌برداری

جدول ۴-۹: هزینه‌های قبل از بهره‌برداری (میلیون ریال)

هزینه	شرح
۲۰۰	هزینه مطالعات اولیه و مشاوره
۵۲۷	هزینه بهره‌برداری آزمایشی
۴۰۰	هزینه تاسیس و ثبت شرکت و دفتر مرکزی
۵۶	سایر هزینه‌ها
۱۱۸۳	مجموع

۴-۹- هزینه‌های پیش‌بینی نشده

در این طرح ۵ درصد هزینه‌های مربوط به سرمایه‌گذاری ثابت به عنوان هزینه‌های پیش‌بینی نشده در نظر گرفته شده است.

۴-۱۰- کل هزینه‌های سرمایه‌گذاری

جدول ۴-۱۰: کل هزینه‌های سرمایه‌گذاری ثابت (میلیون ریال)

عنوان	کل (میلیون ریال)
زمین	۴۰۰
محوطه سازی و تسطیح و دیوارکشی	۴۳۴
ساختمان سازی	۳۰۷۰
حق انشعاب	۵۸۱
تاسیسات زیربنایی	۲۳۹
تجهیزات اصلی	۱۰۷۰
نصب تجهیزات اصلی	۵۴
لوازم اداری	۱۰۰
وسائل نقلیه	۲۴۰
قبل از بهره‌برداری	۱۱۸۳
گمرک و حمل و نقل تجهیزات	۱۱
پیش‌بینی نشده	۳۶۹
مجموع	۷۷۵۱

۵- مواد اولیه مورد نیاز طرح

در جدول زیر میزان مواد اولیه مورد نیاز طرح به همراه هزینه و محل تأمین آنها آورده شده است.

جدول ۱۳-۴: هزینه سالیانه مواد اولیه [۶] و [۸] و [۹]

محل تأمین	قیمت کل (میلیون ریال)	قیمت واحد (میلیون ریال بر تن)	مقدار مصرف سالیانه (تن)	شرح
داخل کشور - طرحهای فعلی و در دست اجرای HDPE	۱۶۱۷۰	۷/۷	۲۱۰۰	پلی اتیلن سنگین (HDPE)
داخل کشور - شرکت دوده پارس - کربن بلک ایران	۲۷۵	۵	۵۵	کربن بلک
مجموع				
	۱۶۴۴۵			

۶- پیشنهاد منطقه مناسب برای اجرای طرح

با توجه به آنچه در قسمتهای قبلی آمد این طرح در تمام استانهای کشور قابل اجرا می باشد لیکن استانهای محروم با توجه اینکه دارای واحدهای تولید کمتری از این محصول می باشند در اولویت می باشند. استان بوشهر یکی از اولویت های محل احداث واحد می باشد. در این استان طرحهای تولیدی و دردست اجرای لوله و اتصالات پلی اتیلن کم است و با توجه به دسترسی آسانتر به مواد اولیه (HDPE) و همچنین دسترسی به آبهای آزاد جهت صادرات محصول یکی از اولویت ها استان بوشهر می باشد. اولویت های بعدی با توجه به شرایط بیان شده استان ایلام بوده که هم واحد تولید لوله و اتصالات پلی اتیلن کم دارد و هم با راه اندازی پتروشیمی آن ، دسترسی به مواد اولیه راحت تر است . کلاً استانهایی که در مسیر خط لوله اتیلن غرب واقع هستند هم به دلیل رفع محرومیت و ایجاد اشتغال و توسعه صنعتی و هم به دلیل اینکه پتروشیمی های مستقر در آن استانها HDPE تولید خواهند نمود در اولویت محل احداث قرار دارند: لرستان، ایلام، چهارمحال بختیاری، کهگیلویه و بویر احمد، کردستان ، کرمانشاه

۷- وضعیت تأمین نیروی انسانی و تعداد اشتغال

در جدول زیر تعداد پرسنل مورد نیاز برای راه اندازی خط تولید لوله و اتصالات پلی اتیلن با ظرفیت ۲۰۰۰ تن در سال آورده شده است. خوشبختانه این طرح در هر استانی که اجراء گردد از نظر تأمین نیروی کار واحد مشکلی نداشته و باعث اشتغال زایی و بهره وری از نیروهای کارآمد و متخصص خواهد گردید.

جدول ۷-۱: برآورد پرسنل مورد نیاز طرح

ملاحظات	تعداد	شرح
فوق لیسانس مهندسی شیمی یا مکانیک	۱	مدیر تولید
فوق لیسانس یا لیسانس حسابداری	۱	مسئول اداری و مالی
لیسانس بازرگانی یا حسابداری	۱	کارمند اداری و مالی و فروش
دیپلم	۱	منشی
دیپلم	۱	انباردار
دیپلم	۱	راننده
زیر دیپلم	۱	ناظرچی و آبدارچی
دیپلم یا زیر دیپلم	۲	نگهبان
مهندس شیمی یا مکانیک	۴	مهندسی خط تولید
لیسانس یا فوق دیپلم شیمی	۲	تکنسین (آزمایشگاه)
دیپلم فنی	۱۰	اپراتور خط تولید
فوق دیپلم فنی	۲	تکنسین فنی برق و ابزار دقیق و مکانیک
	۲۷	مجموع

۸- بررسی میزان و نحوه تأمین یوتیلیتی

در جدول زیر میزان انرژی و یوتیلیتی مورد نیاز به همراه هزینه آنها طرح آورده شده است.

جدول ۸-۱: هزینه سالیانه آب، برق و گاز (میلیون ریال)

ردیف	شرح	مقدار مصرف سالیانه
۱	الکتریسیته (کیلو وات ساعت)	۶۳۳۶۰۰
۲	گاز طبیعی (متر مکعب)	۲۰۰۰
۳	آب (متر مکعب)	۴۰۰۰

همانطوریکه مشاهده می شود میزان انرژی مورد نیاز طرح قابل تأمین بوده و این طرح در هر منطقه ای که اجرا گردد با ایجاد انشعابات آب، برق و گاز یا سوخت های بنزینی و دیزلی می توان به آسانی یوتیلیتی مورد نیاز طرح را تأمین نمود.

۹- وضعیت حمایتهای اقتصادی و بازرگانی

تقریباً تمامی ماشین آلات مورد نیاز طرح تولید لوله و اتصالات پلی اتیلن - همانطوریکه قبل نیز بیان شد- در داخل کشور قابل ساخت و تأمین می باشد بنابراین طرح حاضر از نظر پرداخت تعرفه گمرکی مشکلی ندارد.

با توجه به اینکه ظرفیت مورد نظر این طرح با دید صادراتی در نظر گرفته شده است، از نظر تعرفه های صادراتی نیز خوبشخтанه هیچ گونه عوارضی به این طرح تعلق نگرفته و علاوه بر این می تواند مشمول مشوق های مالیاتی گردد.

از نظر حمایتهای مالی نیز، با توجه به حدود سرمایه گذاری این طرح ازجمله طرح های زودبازده بوده و تسهیلات بانکی شامل آن می شود. این تسهیلات به صورت وام های بلند مدت و کوتاه مدت بوده که شرایط اعطای آن با توجه به محل اجرای طرح، متفاوت می باشد. در ادامه شرایط این تسهیلات برای طرح های صنعتی آمده است.

۱- در بخش سرمایه گذاری ثابت جهت دریافت تسهیلات بلند مدت بانکی اقلام ذیل با ضریب عنوان شده تا سقف ۷۰ درصد سرمایه گذاری ثابت در محاسبه لحاظ می شود.

۱-۱- ساختمان و محوطه سازی طرح، ماشین آلات و تجهیزات داخلی، تأسیسات و تجهیزات کارگاهی با ضریب ۶۰ درصد محاسبه می گردد.

۱-۲- ماشین آلات خارجی در صورت اجرای طرح در مناطق محروم با ضریب ۹۰ درصد و در غیر این صورت با ضریب ۷۵ درصد محاسبه می گردد.

۱-۳- در صورتیکه حجم سرمایه‌گذاری ماشین‌آلات خارجی در سرمایه‌گذاری ثابت کمتر از ۷۰ درصد باشد، اقلام اشاره شده در بند ۱-۱ جهت دریافت تسهیلات ریالی با ضریب ۷۰ درصد محاسبه می‌گردد.

۲- این امکان وجود دارد، طرح‌هایی که به مرحله بهره‌برداری می‌رسند سرمایه در گردش مورد نیاز آنها به میزان ۷۰ درصد از شبکه بانکی تأمین گردد.

۳- نرخ سود تسهیلات ریالی در وام‌های بلند مدت و کوتاه مدت در بخش صنعت ۱۲ درصد و نرخ سود تسهیلات ارزی $Libor + 2\%$ و هزینه‌های جانبی، مالی آن در حدود $1/25\%$ مبلغ تسهیلات اعطایی و نرخ سود تسهیلات ارزی برای مناطق محروم ۳ درصد ثابت می‌باشد.

۴- مدت زمان دوران مشارکت، تنفس و بازپرداخت در تسهیلات ریالی و ارزی را با توجه به ماهیت طرح از نقطه نظر سودآوری و بازگشت سرمایه حداقل ۸ سال در نظر گرفته می‌شود.

۵- حداقل مدت زمان تأمین مالی از محل حساب ذخیره ارزی برای مناطق کم توسعه یافته و محروم ۱۰ سال در نظر گرفته می‌شود.

علاوه بر تسهیلات مالی معافیت‌های مالیاتی نیز برای برخی مناطق وجود دارد که به شرح زیر می‌باشد:

۱- با اجرای طرح در شهرک‌های صنعتی، چهار سال اول بهره‌برداری ۸۰ درصد معافیت مالیاتی شامل طرح خواهد شد.

۲- با اجرای طرح در مناطق محروم ۱۰ سال اول بهره‌برداری شرکت از مالیات معاف خواهد بود.

۳- مالیات برای مناطق عادی (به جز شهرک‌های صنعتی و مناطق محروم) ۲۵ درصد سود ناخالص تعیین شده است.

۱۰- جمع بندی نهایی

در این گزارش طرح تولید لوله و اتصالات پلی اتیلن مورد بررسی قرار گرفت. این طرح از نظر پتانسیل بازار از جمله طرحهایی است که پتانسیل مصرف قابل توجهی هم در بازار داخل و برای صادرات دارد و در بازارهای جهانی خصوصاً منطقه خاورمیانه (عراق و افغانستان) و کشورهای تازه استقلال یافته می‌تواند محصولات خود را عرضه نماید. چرا که این کشورها از جمله کشورهای در حال توسعه بوده و تا سالیان طولانی می‌توانند بازارهای هدف صادراتی قرار گیرند.

از نظر تأمین مواد اولیه خوشبختانه با راه اندازی واحدهای تولید HDPE کشور در سالهای آتی، مشکلی از آن جهت نیز وجود نخواهد داشت و حتی می‌توان طرح‌های توسعه‌ای نیز برای واحدهای جدید لوله و اتصالات پلی اتیلن مد نظر قرار داد.

تکنولوژی این محصول به راحتی در داخل کشور در دسترس بوده و ماشین آلات آن نیز توسط شرکتهای سازنده داخل قابل ساخت و نصب می‌باشند.

سایر پارامترهای طرح نیز قابل قبول بوده و چه از نظر حجم سرمایه گذاری نسبتاً پایین و اشتغالزاوی و حمایتها مالی بازگانی دولت و سوددهی طرح نیز مسئله خاصی وجود ندارد.

بنابراین :

طرح تولید لوله و اتصالات پلی اتیلن جهت سرمایه گذاری با حداقل ظرفیت ۲۰۰۰ تن در سال در استانهای محروم در مسیر خط لوله اتیلن غرب، به سرمایه گذار پیشنهاد می‌گردد.

مراجع :

- ۱- مرکز اطلاع رسانی وزارت صنایع و معادن- نرم افزار محصولات و واحدهای تولیدی WIMS.
  - ۲- گمرک جمهوری اسلامی ایران- معاونت طرح و برنامه - دفتر آمار و خدمات ماشینی- آمار صادرات و واردات کشور.
  - ۳- مقررات صادرات و واردات - قوانین و مقررات- ایران - وزارت بازرگانی- ناشر: شرکت چاپ و نشر بازرگانی.
  - ۴- استانداردهای ملی ایران- اداره استاندارد ایران، وزارت بازرگانی.
  - ۵- اطلاعات دریافتی از شرکت لوله و اتصالات پلی اتیلن کرشت شهریار و لوله و اتصالات پلی اتیلن سمنان.
- ۶- CEH-SRI Paints and Coating Industries Overview ۲۰۰۵
- ۷- اطلاعات اخذ شده از اینترنت .
- ۸- کتابچه طرحهای موجود و در دست اجرای پتروشیمی- مرکز اطلاع رسانی شرکت ملی پتروشیمی.
- ۹- PEP Year book- SRI Consulting ۲۰۰۶